

YENİ BİR DÜNYA KURACAĞIZ

Ziya Egeli

Mark⁵ist
Sınıf Mücadelesinde **Tutum**

Yeni Bir Dünya Kuracağız

Ziya Egeli

Ocak 2019

marksist.com

e-kitap dizisi: 2

Yeni Bir Dünya Kuracağız

Ziya Egeli

Ŗiir

İçindekiler

Yeni Bir Dünya Kuracağız	1
Soma'ya	7
İşsiz Adam	9
Bursalı Metal İşçilerine	12
Güneş Battıktan Sonra	16
Uzat Elini Kardeş	19
Çaycumalı Cuma	24
Yeni Bir Dünya Kurmak İçin	27
Yedi Kızgın Nehir Gibi	30
Sınıf Kardeşliği	34
Tanklar Yoksulların Evini Yıkar	36
Emek Tadında Bir Dünya	41
Uyan Artık	44
Ahmet Yıldız Bu Ortalamaya Girer mi?	46
Bölünme, "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek"!	52
Sorun Hele	64

Hayallerim, Doktor Muzaffer ve Rıza Amca	69
Gözlerimde Tütüyorsun	79
Ya Onlar Kazanacak ya da Biz!	82
“Faşizmin Nifakı”	88
Yola Çıkarken, Yolda ya da Yaşamak Bu!	95
Proleter Devrimimiz!	103
Suriyeli Mülteci ve Kürt Yoksul Çocuklara	106
Burjuvalar Darbe Yapar, İşçiler Devrim Yapar	111
Bekleyecek misin Çürümeyi?	116
Halis Dayı	118
Her Hayalin Bir Bedeli Var?	120
Sonsuz Ahit	124
Umut Ekiyoruz	126
İlan-ı Aşk	129
Cellâtlar	131
Dönenlere	136
Onlara	137
Yoksul Çocuk	140
Ben Seni Sevdiğimde	144
Sevmek Nedir?	148
Mutluluğun Tarifi	150
Yerkürenin İşçi Sınıfına Çağrısı	154
Yabancılaşma	157

Kavga	163
Var Olma Kaygısı	165
Eski-Yeni	166
Çöp Tenekesi	167
Nar Gibi	169
Bir Yanı Ateş Sevdalar	170
Hayal Et!	172
Ah Be İhsan!	173
Kapatmadık Biz O Defteri	176
Mengene	181
Sen Vazgeçince	186
Niyazi'nin Ölümü!	190
Serbest'e	194
Ben Muhammed Aden	196

Yeni Bir Dünya Kuracağız

Biz

Yeni bir dünya kuracağız

Yeni

Yepyeni bir dünya

Yağmurlarda yıkanıp

Güneşte kuruyacağız

Göklerle dost

Yıldızlarla kardeş olacağız

Dökülürken dünyamıza ayın ışıkları

Rüzgâr

Mırıldanırken kulaklarımıza en coşkun şarkıları

Tutup kollarından bulutları

Hep birlikte halaya duracağız

Biz

Yeni bir dünya kuracağız

Yeni

Yepyeni bir dünya

Bir yıldız kaysa

Yarıp boydan boya gökyüzünü

Bir karınca boğulsa suda

Bir yaprak kopsa dalından

Bir dal kırılrsa meselâ

Bir çiçek solsa zamansız

Hep birlikte hüzünlenip

Hep birlikte ağlayacağız

Biz
Yeni bir dünya kuracağız
Yeni
Yepyeni bir dünya
Bereketinden
Ve merhametinden sual olunmaz toprak ana
Uzatıp kollarını
Dünyanın dört bir yanına
Bağrına basacak
Rahminden çıkardıklarını
Ne birine eksik
Ne ötekine fazla
Dünyanın bütün çocuklarını doyuracağız

Biz

Yeni bir dünya kuracağız

Yeni

Yepyeni bir dünya

Burada

Yani Asya'da

Avrupa'da meselâ

Amerika'da

Ya da

Adını bile bilmediğimiz

Başka bir yerinde dünyanın

Tutup kralları

Hükümdarları

Ve

Bilumum burjuva şarlatanları kolundan

Tarihin derinliklerine fırlatacağız

Biz
Yeni bir dünya kuracağız
Yeni
Yepyeni bir dünya
Ne ekmek eksik olacak soframızdan
Ne dünyamızdan hürriyet
Bereket fişkırarak her yandan
Bolluk ve bereket
Çoluk çocuk kadın erkek
Şarkılar söyleyerek ufka varacağız
Batırıp fırçamızı ufkun kızılığına
“Herkesten yeteneğine göre,
Herkesi ihtiyacı kadar” yazacağız

Biz
Yeni bir dünya kuracağız
Yeni
Yepyeni bir dünya
Hele bir kalk ayağa
Hele bir tut yanındakinin elinden
Hele bir atıl kavgaya boylu boyunca
Bak göreceksin
Nasıl da oynuyor yer yerinden
Bak göreceksin
Nasıl da kuruluyor dünya
Yeniden
Yepyeniden.

Soma'ya

Kaderimiz

İki dudağı arasında efendilerin.

Onlar mutlu olsun diye ağlar analarımız

Değil ki yüz

Binlercemiz kalsa ne yazar toprak altında

Burjuva vicdanlarınız

Anladık ve bildik ki:

Takdir-i ilahi değilmiş bu yaşadıklarımız

Patronlar zenginleşsin yeter ki

Öksüz ve çaresiz kalsa da olurmuş bizim çocuklarımız

Tohumu

Yarın için atıyoruz toprağa

Bilesiniz.

Fışkırınca topraktan binlercemiz

Ne Soma'nın hesabı kalacak sorulmadık

Ne de en küçük bir kederin

Bütün öfkemizle

Boğazınıza sarılacak proleter ellerimiz.

İşsiz Adam

İşim gücüm yok

İşsizim yani

“Kaldırım mühendisi” derler bizim buralarda

İşsiz güçsüz dolanan adama

“Kaldırım mühendisi”

Kaldırım mühendisi değilim ama

Kaldırımları arşınıyorum işsiz kaldığımdan bu yana

İş gene ayaklarıma düştü

Bir de

Artık beni taşımaktan iyice incelmış

ayakkabılarımın tabanlarına

Öğrendim;

İşçi kahvelerinin işsiz müdavimlerini

Ve

Ucuz cıgara dumanı altındaki ucuz hayallerini

Bir de “dinlenme parkı” dedikleri parkların

İşsiz güçsüzlerin

Evsiz barksızların evi olduğunu

Öğrendim caddelerin enini boyunu

Çıkmazlarını sokakların

Bir de hangi egzoz gazının hangi motora ait olduğunu

Yoksa

Bilmem mühendisliğin ince hesaplarını

Ama bilirim işsizliğin her türlüünü

Bir de yokluğun

Bilirim sorgusuz sualsiz yaka paça atılmanın
Yürek burkan acısını
Bir de akşam olunca
Tenhalaşıp durulunca sokaklar
Aşsız ve ekmeksiz evin yolunu tutunca bu ayaklar
Omuzları düşürüp yürümenin
Cansız bir bedeni sürür gibi sürümenin ne demek olduğunu.
Hele bir de
Elin cebine gidince
Son dal cıgaran da tükenmişse efkârından önce
Vaaay anam vay
Tutunacak son dalı da yitirmiş gibi gelir işsiz adama.
İşim gücüm yok
İşsizim yani.
Son demindeyim işsizliğin hem de
Ben daha çok işsiz kalırım
“İş” denen şey kaldıkça kapitalist efendilerin tekelinde

Bursalı Metal İşçilerine

Karadağ'ın aksakallı bilgisi
Toplayıp Karadağ'ın kızlarını ve oğullarını
Toplayıp şehrin meydanındaki
Karadağ'a bakan koca çınarın altında
Karadağ'ın hikâyesini anlatırmış.
O Karadağ ki
Sustuğundan beri
Doruklarında alıcı kuşlar yuva yaparmış.
Sustuğundan beri Karadağ
Zirvesinde karabulutlar
Ağıtlar yakar
Doruklarını gözyaşlarıyla ıslatırlarmış.

Gecenin bir vaktinde yıldızlar
Bir vaktinde ay
Kaybolmasın diye karanlığında Karadağ
El ele verip doruklarına ışıklar saçarmış.
Şehrin aksakallı bilgesi
Bembeyaz aslan yelesi saçlarını
Atıp arkaya doğru
Açıp iki yanına bacaklarını
Çivi gibi çakıp bakışlarını
Karadağ'ın dumanlı doruklarına
Gür bıyıklarının altındaki
Kıvrımlı dolgun dudakları titreyerek:

*“Ey Karadağ’ın oğulları ve kızları!
Şimdi eteklerinden doruklarına
Sarıp dört bir yanını Karadağ’ın
Tutmasın diye ellerinden
Oğullarının ve kızlarının
Kurtulmasın diye sömürü ve talandan
Silkinip kalkmasın
Savurup atmasın diye haramileri sırtından
Neyi var neyi yoksa elinde avucunda
Neyi var neyi yoksa canından ciğerinden verdiği
Canıyla ciğeriyle söküp almak için
Salıp hortumlarını damarlarına
Salıp içmek için kanını.
Ve onlarca yıl daha
Ve yüzlerce yıl daha
Ve sonsuza kadar talan etmek için
Eteklerinden doruklarına kadar
Her bir kayasının ardında
Her bir tepesinin başında
Koparmak için oğullarının ve kızlarının başını*

*Kırk arşın kılıçlarıyla beklemektedir eşkıyalar.
Eyy Karadağ'ın oğulları ve kızları
O Karadağ ki
Gücünden ve kudretinden sual olunmaz
O Karadağ ki
Alıcı kuşlar tünese de doruklarına
Şerha şerha yarılsa da kara bağı boydan boya
Bıçak kemiğe dayanmadan
Vakti zamanı gelmeden konuşmaz.
O Karadağ ki
Yüzlerce yıl geçse de üstünden
Binlerce yıl geçse de
Mutlak sorar hesabını
Ama asla unutmaz.”*

Güneş Battıktan Sonra

Güneş battıktan epey sonra
Mor dağların ardından
El ayak çekilmişken her yandan
Şimdi artık
Yıldızların oynaşma zamanı
Öyle parlak
Öyle içten
Ve kendi başına
Nasıl da kıskanır
Daracık evlere hapsedilmiş
İdare lambaları

Dereler Şimdi
Kendi halinde akar
Ne tarlalar umurundadır
Ne buğday başakları
Güneş battıktan epey sonra
Mor dağların ardından
Toprak
Kendi yarasını kendi sarar yeniden
Tutup kaldırır ayağa
Yere düşmüş bir tohumu elinden
Basar bağrına yeŐertir
Dal budak fiŐkırır her yerinden

Ay

Bütün güzelliğiyle salınırken gökyüzünde

Yıldızlar akarken çılđın dereler gibi

Ve tüm yeryüzü

Üçsüz bucaksız uzanırken yıldızların altında

Ve güneşin doğmasına

Saatlerce zaman varken henüz

Doğa

Özlediği yaşamın türküsünü söyler

Kirletilmemiş

Yok edilmemiş

Ve ölümsüz.

Uzat Elini Kardeş

Uzat elini kardeş.

Uzat...

Uzat da tut ellerimizi

Tut ki;

Gösterelim kan emicilere,

Dünyanın kaç bucak olduğunu!

Görsünler ve bir daha unutmasınlar.

Fakat... tek başına,

yani... bir başına

yani allame-i cihan olsan kaç yazar?

Kaç yazar demirden olsa yumrukların?

Kaç kilidi kırabilir

Kaç kapıyı açabilirsin?

Kaç dağı delebilirsin Ferhat olsan?

Yani bağırsan başın dara düştüğünde,

bağırsan avazın çıktığı kadar

sesini kaç kişi duyar?

Ya da

çıksan dünyanın zirvesine

hadi diyelim,

gözlerin de keskin olsa bir şahinin gözleri kadar,

görebilir misin dört bucağı?

Hangi yanın eksik?

Hangi yandan saldıracak düşmanlar?

Ya da

zorlayıp aklının bütün sınırlarını

kırk tilkiyi dolaştırırsan kafanda

birbirine değdirmeden hem de kırkının da

kuyruğunu

bilebilir misin

dost kim, düşman kim?

Kim, hangi fermanı yazıyor hakkında?

Uzat elini kardeş, uzat!

Uzat da tut ellerimizi,

Bin bir türlü hali var şu dünyanın

Patronların bin bir türlü oyunu!

Sen “haram” dersin
onun senden çaldığına
O ağızından girer, çıkar burnundan
inandırır seni
anasının ak sütü gibi helâl olduğuna.
Sen bakıp etin, sütün ve ekmeğin bolluğuna
isyan edersin
milyarlarca insanın açlığına.

O
Tek ayağının üstünde kırk yalan uydurup
İnandırır seni
İsyan etmenin günah olduğuna!
Sen çalışırsın
Çalışırsın sabahlara kadar
Çalışırsın
Çalışırsın doymaz çocukların

Tabanların şişer, avuçların kanar
Çalışır şükredersin helâl kazandığın lokmana
O ki
Helâl kazandığın lokmana da göz koyar
Alır yanına dost bildiğin hainleri,
Gangster çetelerini,
İşçi düşmanlarını,
Alır hançerler sırtından
Utanmadan arlanmadan
Timsah gözyaşları döker ardından.
Uzat elini kardeş, uzat!
Uzat da tut ellerimizi
Haddini bildirmek için patronlara
Büyütelim birliğimizi!

Çaycumalı Cuma

Yıllardan bir yıl
Günlerden bir gün
Cumalardan bir Cumaydı...
Bu öykünün kahramanı
Çaycumalı Cuma'ydı.
Kazanmak için ekmek parasını,
Doyurmak için bir çocuğunu ve karısını,
Düştü gurbet yollarına,
Geride bırakıp yüreğinin yarısını.
Yaşı daha yirmi beşti,
Henüz yeni evlenmişti.

Bütün Cumaların geçtiği yollardan,
Bütün Cumaların geçtiği sokaklardan geçti.
Geçti dilinde gurbet türküleri,
Yüreğinde yârinin ve yavrusunun aşkıyla.
Bütün Cumalar gibi o da,
Vara gide soluklandı bir yoksul konduda.
Bir yoksul konu ki,
Duvarları “ha gayret” der gibi duruyordu.
Sanki Cumaların yoksul hallerini andırıyordu.
Ne pencereleri pencere,
Ne kapıları kapı,
Öylesine yoksul,
Üflesen yıkılacak gibi bir yapı.
Bir odada,
Teneke bir sobada,
Tahta kırıntıları yanıyordu.
Cumaların yüreği,
Yoksulluk ve hasret acısıyla kanıyordu.

Çaycumalı Cuma,
Ve diğer Cumalar,
Isıtmak için içlerini,
Ve dağıtmak için efkârlarını,
Derin derin çekip cıgaralarını,
Çaylarını yudumluyorlardı.
Üzerlerinde battaniyeler,
Dudaklarında ucuz sigara...
Yaşlanmışlardı buz gibi duvara.
Çaycumalı Cuma,
O gece sabaha dek düşünde,
Isındı koca bir odun ateşinde.
Bir yanında karısı,
Bir yanında altı aylık ciğer yarası.
Yıllardan bir yıl,
Günlerden bir gün,
Cumalardan bir Cumaydı.
Bu yoksul evde ölenlerden biri
Çaycumalı Cumaydı.

Yeni Bir Dünya Kurmak İçin

Aynı kapılardan aynı sokaklara çıkıyoruz.

Güneş,

herhangi birimize daha cömert değil.

Yıldızlar,

birimiz için parlamıyor sadece.

Toprak ana cömert olabildiğince.

Tarlalarda sarı buğday başakları,

dalında şeftali, erik, muz,

ve sahip olduğumuz hiçbir şey

kimsenin tapulu malı değil.

Çocuklar açlıktan ölüyorsa

anaların sütü kesilmişse eğer

kuraklık azizlik etmişse

yani açlığın nedeni kuraklıksa

tanrı yalnız yoksulları mı cezalandırıyor?

Neden sadece onlar açlıktan ölüyor?

Aynı kapılardan aynı sokaklara çıkıyoruz.
Uzun uzun asfalt yollar döküyoruz birlikte,
kumaşı hep beraber dokuyoruz fabrikada
taşkömürünü hep birlikte çıkarıyoruz,
canımız pahasına
yerin yüzlerce metre altından.
Toprağı hep birlikte sürüyoruz aç kalmasın diye insanlar
ve ayakkabılar
telefon telleri
makinalar, saban, traktör, petrol, cam
ve kap kakac
ve kalem defter
gömlek kazak
ve daha
ve daha
ve daha nice şeyler yapıyoruz
hayat devam etsin diye.

Oysa anlamıyorum
çocuklar neden açlıktan ölüyor bizler çalışırken ölesiye?
Aynı kapılardan aynı sokaklara çıkıyoruz.
Birlikte yaratıyoruz bütün dünya nimetlerini
birlikte yaşıyoruz açlığı ve alıyoruz payımıza düşeni
hayatı var ederken birlikteyiz
birlikte olmalıyız yeni bir dünya kurarken yeniden
çünkü biz
YAŞAMIN ÜRETEN ELLERİYİZ.

Yedi Kızgın Nehir Gibi

Ayın ve yıldızların

Ve güneşin

Ve gök kubbenin altında ne varsa

Ne varsa

Ufkunda gözlerimizin

Ya da ötesinde ufkumuzun

Sizin

Elimizin değdiği ya da değmediği

Gözümüzün gördüğü ya da görmediği

Aklımızın erdiği ya da ermediği ne varsa

Sizin

Buğday başaklarının

Sarı saçlı genç kızlar gibi salındığı

Ve asfalt yolların
Ve mendereslerin
Büklüm büklüm üzerinde dolandığı
Tırnaklarımızla sürüp
Kanlarımızla suladığımız
Ekip biçip aç kaldığımız
Bu verimli, bu çorak, bu cılız
Bu uçsuz bucaksız topraklar

Sizin

Kara gözlü sevgilinin gözlerine hasret kalır gibi
Güneşliğine hasret kaldığımız
Ve çılgın denizlerin derinliklerine kulaç atar gibi
Derinlerine daldığımız

Ve karasını alnımıza sürdüğümüz
Ve tozunu ekmeğimize dördüğümüz
Damar damar söküp
Her kıvılcımında dirilip öldüğümüz
Ve toprak altında kalıp
Yüzlerce metre yerin dibine gömüldüğümüz
Alnımızın yazısı
Kaderimizin kararı
Madenler
 Sizin
Neyi var neyi yok
Bütün nurunu desen desen kumaşa döken gözlerimiz
Ve on beşinden yetmişine
Yaşanmış yaşanmamış bütün iyi kötü günlerimiz
 Sizin

Be heyy doymak bilmez iştahına kurban gittiğimiz
yeryüzü efendileri

Be heeyy aşkımızı, umudumuzu ateşe veren
cehennem zebanileri

Uşul uşul nem biriktiren bulutlar gibi birikiyor öfkemiz
Ve çatladığı zaman sabır taşımız
“Yeteerrrr” diye haykırıp çatladığı zaman orta yerinden
Kızıl lavlar gibi kaynayıp taa en derinden
Yedi kızgın nehir gibi yedi koldan akacağız
Ne saraylarınızın ihtişamı kurtaracak sizleri
Ne gökleri delen kuleleriniz
Bu sömürü ve zulüm düzeninizi
Saraylarınızla birlikte başınıza yıkacağız

Sınıf Kardeşliği

Ahhh kardeşim!

Sınıf kardeşim!

Neyimiz var birbirine benzemeyen?

Tarih:

Dolana debelene,

Eğip büke,

Doğrayıp biçe biçe benzetmiş bizi birbirimize.

Kumaşın üstündeki parmak izleri bizden.

Buğday başaklarının bereketi nasırlı ellerimizden.

Taşkömürünün yanan ateşini

Ve karası yüzümüzdeki,

Sahip çıkılmayı bekleyen kaderimizden.

Yağmur en çok bizi ıslatır rahmetiyle.
Güneş en çok bizim tenimizi yakar.
Bedenlerimiz değildir yalnızca yanıp kavrulan...
Haykıran dilimizden değil bu ses sadece...
Acı çeke çeke nasırlanan yüreklerimizden.
Canım yanıyorsa benim, işten atılınca sen,
Sen, isyan ediyorsan benim yoksulluğuma,
İşte bu bizim sınıf kardeşliğimizden.

Tanklar Yoksulların Evini Yıkar

Tanklar geçiyor evimizin önünden
Tanklar geçiyor tanklar,
Her birinin mermisi bir dünya yıkar.
Tanklar geçiyor,
Sarsıyor asfaltı paletleri,
Üzerinde bir asker,
Öylesine donuk ve duygusuz bakıyor ki gözleri.
Tanklar geçiyor,
Sarsıyor paletleri asfaltı,
Üzerinde bir asker,
Bütün dünyaya düşman gibi
Yabancılaşmış suratı.
Tanklar geçiyor tanklar,

Tanklar geçiyor,
Homur homur homurdanarak.
Birazdan
Bir asker
Çevirip namlusunu nişan alacak.
Kimin evi yıkılacak?
Kimin çocuğu ölecek?
Kimin anası ağlayacak?
Tanklar geçiyor tanklar,
Üzerinde bir yoksul asker,
Karşısında bir yoksul evi,
İçerisinde bir yoksul adam,
Bir yoksul ana,
Bir yoksul ocuk...
Tanklar,

Birazdan,
Bir yoksulun,
Yoksulların evlerini başlarına yıkacaklar.
Bir yoksul adam,
Bir yoksul ana,
Bir yoksul çocuk ölecek.
Anıları, umutları ve hayalleri,
Yıkıntıların arasına gömülecek.
Dönünce evine asker,
Dönünce yoksul evine,
Sormayacak anası “kaç yoksulu öldürdün?” diye
Lakin düşman belleyecek
Kendisi gibi yoksul diğer memleketlerin insanlarını.
Komutanları,

Sıvazlayıp sırtını yoksul askerin,
“Vatan için” diyecekler
“Vatan için bu milyonlarca ölüm”
Bizler “vatan için” ölürken
Öldürürken “vatan için” diğer memleketlerin yoksullarını,
Zerre kadar üzülmeyecek memleketin kodamanları.
Sonra “işadamları”
Gidip yeniden inşa edecekler,
Önce askerleri gönderip yıktıkları şehirleri.
Ve sonra yeniden.
Gerekince yeniden,
Krizde girince düzenleri,

Kızışınca pazar kavgası,
Ve başka biçimde çözemedikleri için,
Bizim evin önünden,
Sizin evin önünden,
Başkalarının evlerinin önünden,
Tanklar geçecek tanklar.
Üstündeki askerler,
Çevirip namlusunu tankların,
Yoksulların evlerini yıkacaklar.
Çünkü tanklar
Yalnızca yoksulların evlerini yıkar.

Emek Tadında Bir Dünya

bir dağ zirvesidir umut
dik bir yamaç, sarp bir kayalıktır başı göklere değen
her yandan yol çıkmaz zirvesine
usul usul, adım adım, emek emek çıkılır patika yollarından
dağ keçisi kıvraklığı, Eyüp sabrı ister ulaşmak için zirvesine
şimşekler çakar peygamber çiçeği mavisi gözlerinde
kirpiklerinde; beyaz gelinlik giymiş bulutlar salınır
göklere dost, bulutlara kardeştir fırtınalar koparan tepesi
mağrur ve yalnızdır
gönlü bol, eli açıktır
isteyene, istendiği kadar verir yüreğinden
ama asla eli boş göndermez kapısına geleni

yol açar sarp yamaçlarından
durdurur dünya deviren fırtınaları
ya da uzatıp güçlü kollarını
yüreğinin en kuytu yerinde yer açar
savrulup gitmesin diye umutsuzluk denizine
bitmez tükenmez bir varoluş kaygısıdır
ipek böceğinin kelebek olma kavgasıdır kozasında
yere düşmüş tohumun yekini yekini toprağı yırtmasıdır
daha yüzlerce yıl yaşamak için
güneş güneş yanan tarlaların yağmur yağmur sevdasıdır
yüreğine su serpilen
başak sarısı berekettir paylaşıldıkça bereketlenen
yorulup yıkılmışın dizinde dermandır
binlerce kilometre gitmek için dere tepe yolları
bir dağ zirvesidir umut
zirvesinde kartalların kanat açtığı
yuva yaptığı el ayak ulaşılmazlarında

Ferhat'ın dağları deviren sevdası
Spartaküs'ün öfkesidir egemen sınıflara karşı
ellerinde meşaledir ışık ışık yürüyenlerin
alev alev yanarken yürekleri
fabrika bacalarından tüten emektir
devrimci militanın inancıdır
Prometheus'un ateşidir tanrılardan çaldığı
o yaşamın kendisi
filiz filiz büyümesi fidanın
çarkların herkes için dönmesidir
kara Afrika'da çocukların
Filistin'de isyanın
emek emek alınteri dökenerin,
yürek yürek çoğalttıkları ÖRGÜTLERİDİR
EMEK TADINDA BİR DÜNYA KURMAK İÇİN

Uyan Artık

Eyyy işçi kardeş!

Eyyy ekmeğın, suyun ve dönen çarkların sebebi!

Eyyy kavganın ve umudun habibi!

Seni bekliyor dünya,

Seni bekliyor,

 sarman için yaralarını nicedir zaman.

Uyan artık uyan!

Fitrattan değil ölümlerimiz,

Fitrattan değil,

 başımızda dolanan bu kara duman.

Uyan artık uyan!

“Uyan” diye haykırmak istiyorum boğazımı yırtarcasına

“Uyan” diye bağırarak istiyorum ciğerimi dağlarcasına

Uyan,

 artık,

 uyan!

Tepende dönüyor nicedir, sömürü çarkları bak harıl harıl.
Uyan ve sarıl kavgana
Uyan ve sarıl
Neyi bekliyorsun Allah aşkına?
Neyi bekliyorsun, nedir bu sabır?
Yüzer yüzer ölüyoruz madende.
Yüzer yüzer açılıyor bak kabir.
Kır artık zalimin dönen çarkını,
Şu makûs talihi tersine çevir.
Mahşere kalmasın mazlumun ahı.
Hesap defterini aç.
Divanını kur.
Senin divanında ancak,
zulüm son bulur.

Ahmet Yıldız Bu Ortalamaya Girer mi?

Ortalamaya vuruluyor artık her şey.
Bin dört yüz Türk lirası alır meselâ
Asgari ücretli bir işçi bir ayda
Fakat
Yıllık on bin dolarmış
Kişi başına düşen gelir ortalama
Ekmek ortalama
Aş ortalama
Ve memleketimizde
Seksene dayanmış güya yaş ortalama
Peki kaç yıl yaşar bir insan?
Ya da
Kaç yıldır bir işçinin ömrü ortalama?
Elli mi?
Altmış mı?

Seksen mi?

Toplum sınıflara bölündüğünden beri

Ve ben

Kendimi bildim bileli

Dedemden de dinledim babamdan da

Yaşanmışlıkların yaşanmamışlıkların hikâyelerini

Rahmetli babam;

“Yetim kalınca sekizimde henüz,

Ondan bu yan çalışırım” derdi “gece gündüz”

“Bir köpeğim vardı,

hatırlamam adını şimdi

Bir parça ekmek ona verirlerdi

Bir parça bana

Doyamam da alıştırdım” derdi “açlığa”

Ben sekizimde falanken
Babamın saçları çoğunlukla beyazdı
Sorduğumda
Kaç yaşındasın baba diye
“Gün mü gördük ki oğul
Ben beni bildim bileli çalışırım
Elli desem ne, yüz desem ne?
Eğer bakarsan bükülmüş belime
Feri sönmüş gözlerime bakarsan
Yüze yakışırım
Ya da
Bakarsan lime lime olmuş ellerime
Çökmüş omuzlarıma bakarsan
Dünyanın birikmiş bütün kahrını taşıyım
Ta dedemden, dedelerimden miras kalan”

Kaç yıl yaşar bir insan
Kaç yıldır bir işçinin ömrü ortalama
Babamın ömrü
Bir zaman karasabanın ardında
Ve kırkıktan sonra
Şehrin amele pazarlarında
Yoksulluğun avuçlarında bitti
Son arzusu
Köyün yamaçlarındaki
Mürdüm eriklerinin dibine gömülmekti
Olmadı, gözleri açık gitti...

Şimdi
Kırk yıla yakındır yani
Şehrin asri mezarlığında yatıyor
Ve neredeyse
Girip her üç ayda bir rüyalarım
Köyün yamaçlarındaki mürdüm eriğiyle
Çınar ağacının hikâyesini anlatıyor
Kaç yıl yaşadığınızı babam şimdi?
Elli mi?
Altmış mı?
Yetmiş mi?
Ya da yan yana koysanız
Yaşanmışlıklarını yaşanmamışlıklarını
Toplasanız çıkarsanız hesap etseniz kalanı
Üç gün eder mi?

Ve daha on üçüneyken
Yaşamın bütün coşkularını
Yüreğinde çılgınca akıtacak bir dereyken
Ve sütlü çikolatalı dondurmaları
Ağzına yüzüne bulaştırma bulaştırma yiyecekken
Ve çocuk akli
Gökyüzüne saldığı uçurtmaların kuyruğuna takılıp gidecekken
Ve daha
Öyle ya da böyle iyi kötü günler görecekken
Patronların tezgâhında
Kafası prese sıkışıp ON ÜÇÜNDE ÖLDÜRÜLEN
AHMET YILDIZ BU ORTALAMAYA GİRER Mİ?

Bölünme, “İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek”!

Biz seninle,
bundan kırk sene evvel yaklaşık,
bir mahalle kavgasında tanışmıştık.
senin gözünün altı morarmış,
benim ise bir dişim kırılmıştı.
Bir de;
bayramlarda bile giymeye kıyamadığım
mavi gömleğim yırtılmıştı.
Dişimin kırıldığına değil de
mavi gömleğimin yırtıldığına yanmıştım.
Akşam, babamdan yediğim tokattan sanmıştı evdekiler
oysa ben,
mavi gömleğim için ağlamıştım.

Senin anan ırırda çalışırdı toz-duman;
öksüdüğü zaman
ciğerleri sökölürdü...
Benim anam,
zenginlerin evlerinde çamaşır yıkar,
evde üç çocuğa bakar,
elleri hep sabun kokardı.

Sizin ev,
caddenin hemen başında,
gönöl bakkaliesinin yanında
ukurdaydı biraz
bizim ev
yazlık sinemanın karşısında
üçüncü katta.
Yağmur biraz fazla yağsa,
sizin evi su basar,
bizim evin damı akardı

Bir leğeni vardı anamın; kırmızı
Çamaşırları yıkardı bazen, bazen de bizi
Babam tamir ettiremezdi de damımızı
Kırmızı leğeni koyardık damlayan yere
Yağmurlu bir akşamın sabahında gene
Henüz altı aylık kardeşim Suzan
Atıvermiş kendini leğene
Uyanamasaydım eğer birkaç dakika daha
Ailece uyanacaktık,
Feryat figan dolu bir sabaha
“ulan, şu feleğin işine bak ki” dedi babam
“şu feleğin işine bak ki;
kimimizin denizin ortasında keyfini yetirir,
kimimizin leğenin içinde ömrünü bitirir”

Yağmur öyle yağardı ki bazen
Öyle yağardı ki
İslanmadık bir yeri kalmadı sanırdık koca dünyanın
İşte o zaman
Konu komşu
kap-kacak, teneke-tabak
ne bulursak
sizin eve koşardık.
Baban
ağzına ne gelirse söylerken belediyeye,
biz seninle
kim daha fazla su atacak diye
birbirimizle yarışırdık.
Bir de çemirleyip paçalarımızı
Yalın ayak yağmur altında dolaşırdık

Komşular neredeyse her akşam
film başlamadan
çekirdeklerini alır gelirlerdi bize.

Anam
çamaşır bulaşıktan kalan yorgunluğuna aldırmadan
bir de çay demleyince
kokusu bütün evi saran
İşte o zaman değmeyin keyfimize.

Karşımızda Türkan Şoray,
üstümüzde yıldızlar ve ay,
bazen
kahkahalarla gülerdik
karnımız yırtılıncaya kadar
bazen,
salya sümük ağlardık
sevgililer kavuşamadıkları zaman.

Sonra baktı ki Sinemacı Celil
bu hal hal değil;
yani bizim evin damındakiler
sinemadakilerden çok...
Bir bez gerdi boydan boya
bizi keyfimizden edecek güya
o astı
biz kestik.
o astı
biz kestik...
sonra Sinemacı Celil,
anladı ki biz
öyle kolay vazgeçmeyiz kafamıza koyduklarımızdan
vazgeçti asmaktan bezi,
kurtardı her gün sinemanın duvarına tırmanmaktan bizi

Senin baban
“biz atadan Demokrat Partiliyiz” der,
Adalet Partisine oy verir,
giriş kapısının üstüne “at” resmi asardı.
Benim babam,
Ecevit’i işçi dostu zanneder,
bizim evin duvarında, “umudumuz Ecevit” .
Nejat Amca işçilerin mücadelesinden bahseder
Suphilerin evin duvarında
“işçilerin birliği sermayeyi yenecek” yazardı.

Kaldırımsız ve asfaltsızdı sokaklarımız
televizyonlarımız tek kanallı.
Ya bir sokakta şenlendirirdik hayatı akşamları,
ya da boş bir arsa
konu komşu kim varsa,
bütün hepimize ev sahipliği yapardı.

Gene bir akşam,
dün gibi hatırlarım...
bir çekirdek çitleme toplantısında kadınların
söz kaynana dırdırından
onun bunun şalvarından açılıp
bulaşık-yalaşık, ev-bark
çoluk çocuk derdinden geçip
fabrikadaki ustabaşı manyağından
evdeki koca dayağına gelince
dört çocuk anası
yirmi yıllık dokuma ustası
proleter Cemile
“öyle yanıp yakınmakla olmaz
kadınlar kavgaya atılmadan esaretten kurtulamaz” demişti

demitti de

“Şadiye” adında Amasyalı bir teyze vardı; gündelikçi patoz gibi öğütürken çekirdekleri bir yandan bir yandan da biraz şaşkın biraz da itiraz eder gibi; “biz mi kavga edecüük, kiminen kavga edecüük” demitti de panikleyerek; kadınlar “sen değil Şadiye teyze, sen değil” diyerek gözleri yaşarınca kadar gülmüştü.

Erkekler tahta iskemlelere oturur

çay sigara içerler; bir konudan bir konuya geçerlerdi.

Sen ve ben

bir kadınların, bir erkeklerin arasına girerdik

Suphi'nin babası konuşunca

Dizinin dibine kadar sokulur

Anlıyormuş gibi sanki söylediklerini, ağız açık ayran delisi gibi dinlerdik.

Nejat Amca konuşmazdı da sanki
yüreğinin yangınını dökerdi ellerimize.
bir de; kavganın yıllarca sönmeyen ateşini düşürdü
yüreklerimize

o anlattıkça ben
babamın çatlamış ellerini düşünürdüm
anamın yorgunluktan inleyişini geceleri.
Bir ölü gibi asılır,
salınırdı kirpiklerimin ucunda hayalleri.

Ben babamı kaybettim sonra
yarım bir “ahh”la dişlilerin arasında
bir baca daha yapılırken
fabrikaya o yaz;
Senin baban
dökümdeki mesaisinden çıkar çıkmaz
bol kimyonlu kaynamış nohut satardı akşamları
arttırmak için çocuklarının nafakasını biraz.

Bir akşam derken
kaynamış nohutları satıp eve dönerken;
aniden,
bir çift farı tam karşısında görmüştü.
Bu nasıl bir mukadderattır ki dostlar?
bu, nasıl bir mukadderattır ki
döküm işçisi Muzaffer
bol kimyonlu kaynamış nohut satarken ölmüştü?

Yoksul evlerimiz dizilmişti sıra sıra yoksul sokaklarımıza
Bazılarımız “din, iman” diyenlerin peşinden giderdik,
bazılarımız “vatan, millet” diyenlerin
bazılarımız da,
“işçi dostu” gibi görünüp mavi gömlek giyenlerin...

Ve fakat;
yoksul evlerimiz gibi yan yana omuz omuzaydık hep.
ne zaman
bir işçinin hakkı çalınsa;
işten atılsa bir işçi ne zaman,
Ne zaman
şalteri indirip bir fabrika
kavgaya tutuşsa patronla...
İşte o zaman
Suphilerin evin duvarında yazan slogan
hepimizin diline dolanır,
Genç, yaşlı,
Çoluk çocuk
Kadın, erkek herkes
Aynı sloganı haykırır, aynı davaya inanırdı;
“İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek”

Sorun Hele

Siz bütün dereleri kurutun,
Kirlletin bütün denizleri...
Bütün ağaçları kesin,
Dağıtın bütün kuşların yuvalarını...
Yeşilin hangi tonu varsa
Hangi tonu varsa yaşamın
Düşman kesilin tekmiline birden...
Balıkları balık olduklarına,
Yaşamın rahminden çıkan ne varsa
Pişman edin anasından doğduklarına...
Biz gıkımızı çıkarmayalım.

Çıkarmayalım çünkü:
Komünist olmak var işin sonunda.
Komünist olup sürgünlere yollanmak,
Mahpus damlarında yılanmak
İpin ucunda sallanmak var işin sonunda.
Sorun hele
Sorun
Uzuun uzun kıvrılan yollarınızdan
Gocunmuş muyuz hiç komünist olmaktan
Ve şehir şehir
Sürgünlere yollanmaktan
Lakin sürgün yeri değil
Yurt olur gittiğimiz yerler bize
Çünkü biz
Yurt edinmişiz
Dünyanın neresi olursa olsun kendimize

İşte bu nedenledir ki
Yürüdüğümüz yollar kahır değil
Olsa olsa kavganın yolları olur bize
Sorun hele
Yağlı ilmiklerinizden
Sorun
Gerisin geri gitmiş mi hiç adımlarımız
Eğilmiş mi zulmün karşısında
Sevgilinin kollarına uzatır gibi uzattığımız boyunlarımız?
Olsa olsa
Yağlı organlarınız
Hasretle boynumuza sarılan yoldaşlarımızın
Kolları olur
Zindanlarınız karanlıkmış öyle mi?
Çürütürmüş adamı?

Koparıp atarmış yaşamın kollarından
Ağacın dallarından koparıp atar gibi yapraklarını
Atılınca içeri
“Yatarsan on yıl on beş yıl
Daha da yatacağından başka”
Eğer yatmasını bilmiyorsan
Kaldırıp ceketini
Bir kenara atar gibi
Atmasını bilmiyorsan efkârını;
Puslu bir havada yönünü kaybeder gibi,
Nereden gelip
Nereye gittiği belli olmayan
Beyhude bir keder gibi
Kolun kanadın kırılıp yanına düşer gibi
Başına çökermiş adamın mahpus damları

Sorun hele
Karanlık damlarınıza
Sorun
Hangimizin yanına düşmüş elleri
Hangimiz yorulup yıkılmışız
Karartmışız sol memenin altındaki cevahiri
Olsa olsa karanlık damlarınız
Daha gitmek için
Dere tepe yolları
Bir solukluk gardaş damları olur.

Hayallerim, Doktor Muzaffer ve Rıza Amca

Hayallerim ah hayallerim!
İşim gücüm...
Aklım fikrim...
Seni hayallerim.
Kim var
Bana senden daha yakın?
Gönlümün içindekini
Gözümün ucundakini bilen kim var?
Kim duydu
İlk düştüğümü aşka?
Benden on altı yaş büyük Zarife'ye,
Nasıl baktığımı kim gördü
Senden başka?

Ve fakat;
On bir yaşımdın basamaklarına tırmanırken henüz
Henüz,
Mavinin derinliği aklıma kazınmadan...
Sarı keven saçlı,
Ön dişlerinden biri eksik komşu kızının,
Deniz mavisi gözleri kalbime yazılmadan...
Ve ekmekten aştan kesilip,
İğne iplik gibi süzülmeden önce...
Bilmezdim
Bu kadar aklımın içinde,
Dilimin ucunda olduğunu.

Ve ikisinde ortanın
Aksaraylı Selma'nın
Kirpiklerinin çengelinde asılı kalan hayallerim
Sarı saçlı baygın bakışlı
Beden eğitimi öğretmeni Afrodit Semra'nın
Dudaklarının kıvrımından düşünce aşağı
Haddini bildirip
Kendine getirdi aptal aşığı.
Ve üçüneyken ortanın
Henüz yirmi ikisindeki
Uzun boylu
İri çekik gözlü
Yay gibi kaşları olan
Yakışıklı Matematikçi Zeki'nin üstüneydi
Bütün kızların
Önce yerlerde sürünen,
Ve sonra
Koyu mavi kravatından,
İri gözlerine süzülen utangaç bakışları.

Meğerse,
Matematikten ikmale kalıp
Din hocasından tekme yi yiyinceye kadarmış,
Beyaz önlük giymiş öğretmen hayallerim.
Babam güzel kaval çalardı,
Benimse
Duvarda asılı kaldı,
Perdelerin üzerinde gezinen
Bağlama hayallerim.
Yedisinden on dördüne kadar
Ne zaman biraz koşup
Soğuk bir yudum su içsem
Daracak yuvasından
Gövdesini yırtarak çıkan serçe kuşu gibi
Yırtarak çıkardı
Boğazımdan nefesim.

Ben ateşlere düşerdim sabaha kadar
Anamsa
Başucumda derde.
Duyduk ki bir zaman sonra
-adını hâlâ unutmam-
Muzaffer adında bir doktor varmış şehirde.
Parmakları kime dokunsa
Ölü bile olsa
Ayağa kaldırmış.
Anam
Alır almaz
Kanı-canı pahasına kazandığı
Bir aylık maaşını
Doktor Muzaffer'in karşısına dikti beni

Bir güzel yokladıktan sonra Doktor Muzaffer
“İlerlemiş hastalık” diye kekeledi.
“Ve fakat, iyileştireceğiz Allah’ın izniyle
Hastalıktan değil, çoğu zaman
Yoksulluktan ölür insan” diye ekledi.
Ve anam
Doktora ayırdığı bir aylık maaşıyla o ay
Ev kirasını ödedi
Ve on dördünden beridir
Hastalıktan yatmam
Ve
“Hastalıktan değil, çoğu zaman
Yoksulluktan ölür insan” diyen
Doktor Muzaffer’i asla unutmam.

On dokuzundaydı
Tütün işçisi Selim’le sözlendiğinde ablam
Sıcak mutlu bir yuvası olsun diye
Sabah sekiz akşam sekiz çalışırdı.
Tütün işçisi Selim (kıvrıcık);
O da bir tütün işçisinin oğluydu
Yetmeyince beş evladına
Dedesinden miras kalan toprak
Neleri var neleri yoksa
Babası bir sabah toplayarak
Atıp bir kamyonun kasasına
Şehre gelip
Düşmüş ev geçindirmenin tasesına.

Ve fakat öğrenmiş ki
Mümkün olmazmış insan gibi yaşamak
Boyun eğerek
Patronların yasına.
Çıkıp işçi kardeşlerinin karşısına;
“bre gardaşlar
neyimiz eksik bizim onlardan?
Harmanı süren biz.
Ekini deren biz.
Asfaltı döken,
Madeni çıkaran,
Kumaşı dokuyan biz.
Şu dünyayı kuran aha şu bizim nasırlı ellerimiz.”
Diyerek
Bi tamam çıkarmış işçileri greve
Ve almışlar haklarını.

Enište Selim

Anlattıkça babasının hikâyesini gözleri dolardı

Bir de ablamı hatırladıkça içi yanardı

Ablam Fidan

Eğer kurtulsaydı yakalandığı hastalıktan

Eğer paramız olsa da kurtulsaydı

İşçi önderi Rıza amcanın oğlu Selim’le evlenecekti

Belki de güzel günler görecekti.

Doktor Muzaffer’in

“Hastalıktan değil çoğu zaman

Yoksulluktan ölür insan”

Dediği üzere yoksulluktan ölünce ablam

Onunla birlikte toprağa gömüldü

Yoksul ve parasız çocukları kurtaracak

Doktor hayallerim

Ve on altısından beridir
Kaldırımsız ve asfaltsız mahallelerin
Yoksulluğunu ve çaresizliğini tanıya tanıya öğrendim
Küçük insanların
“Büyük bireysel hayaller” kurduğunu.
Ve on altısından beridir;
Hiç kimsenin kimseyi ezmediği
Ve dünyanın hiçbir yerinde
Hiçbir sokağında
Hiç kimsenin aç ve çaresiz gezmediği
Bir dünya hayallerim
Ve öğrendim ki
On altısından beridir
Dünyayı dünya yapan işçilerin nasırlı elleridir.
Ve öğrendim ki
On altısından beridir
En gerçek ve onurlu olanı
Zulmün, sömürünün ve açlığın olmadığı
Bir dünya kurma hayalleridir.

Gözlerimde Tütüyorsun

Yüzlerce metre altındayım yerin
Ellerimden ayaklarımdan bağladılar beni
Aklım, bilincim, yüreğim seninle dolu
Gözlerimde tütüyorsun
Susadım
Çatladı dudaklarım
Tenim yavaş yavaş kuruyor sanki
Çağıl çağıl bir çağlayan gibi içiyorum hayalini
Gözlerimde tütüyorsun
Yumuyorum gözlerimi
Yumuyorum
Öylesine susadım ki sana
Öylesine susadım ki
Dayayıp ağzımı içer gibi
Kana kana içiyorum hayalini
Yumuyorum gözlerimi

Yerin bu yüzlerce metre altında
Sessizlik çınlıyor kulaklarımda
Alışkın değil kulaklarım sessizliğin bu çığılığına
Bir ses
Kendi sesimin dışında
 başka bir ses arıyorum
 bu sessizlik ormanında
Özledim seni... özledim
Özledim ki, hem de nasıl
Yumuyorum gözlerimi
Ellerin dokunuyor dudaklarıma
Ellerim sıcacık avuçlarında
Yanıp tutuşuyor ellerim
Ben seni aklın alamayacağı kadar

Ben seni

başka hiçbir kimsenin

başka hiçbir şeyi sevemeyeceği kadar sevdiğim

Ben seni

bu koca dünyada

bu küçücük dünyada

En aziz şey bildiğim

Ben seni

uğruna ölüp ölüp dirildiğim

Ben seni

her ağacın dalında

Ben seni

her arının balında

Ben seni

dünde, bugünde ve yarında bildiğim için

Bu yerin,

hayalinle aydınlattığım

bu yerin altında

Kollarından bağılıyım sana

KAVGAM...

Ya Onlar Kazanacak ya da Biz!

Ya onlar kazanacak

Ya da biz

Şakaya gelir yanı yok bu işin

Ortada bir yerde durup

Paçayı kurtarmaya çalışmanın onursuzluğu bir yana

İmkânı da yok

Ya onlar kazanacak

Ya da biz

Ancak bütün mesele
Sen neresindesin bu işin?
Ortada bir yerde durup
Paçasını kurtarmaya çalışanlardan mısın?
(ki o zaman düşmanın tarafındasın)
Yoksa canını dişine takıp
Zulme karşı bayrak açanlardan mısın?
Şakaya gelir yanı yok bu işin
Ya onlar kazanacak
Ya da biz

Ya onlar

Cehennem ateşinde kavurdukları bedenlerimizi

Kan kırmızı şaraplarla servis edecekler

beylerin sofrasına

Ya da biz

Birleştirecek güçlü yumruklarımızı

“Haydeeh” deyip vurup düzenin çarklarının tam ortasına

Vurup darmadağın edeceğiz

Ya onlar kazanacak

Ya da biz

Ya onlar
On beşinde kızlarımızın
Oğullarımızın
Umutlu bakışlarının
Tam orta yerine saplayıp hançerlerini
Sokup ağızlarından içeri ellerini
Söküp kanlı ve körpe ciğerlerini
Avuçlarından bileklerine kanlar akarak
Ve cansız bedenlerini yerden yere vurarak
Bakımlı, beyaz ve kanlı dişleriyle parçalayacaklar
Ya da biz
Yapışıp boğazlarına bütün hıncımızla
Bütün hıncımızla ümüklerine geçirip parmaklarımızı
“Heyytt bre” diye haykırıp
Leşlerini orta yere sereceğiz
Ya onlar kazanacak
Ya da biz

Başka yolu yok bu işin
Ya onların ellerinde cehenneme dönecek bütün dünya
Kan
İrin
Ve açlık
Ve ölüm kol gezecek her yanda
Ya da biz
“Başka bir dünya”
“Kardeşçe paylaşacak bir dünya mümkün” diyerek
Ve el ele
Ve kol kola
Ve omuz omuza vererek
Ve gerekirse eğer
Ve eğer gerekirse
Kanımızın son damlasına dek dövüşüp
Bu uğurda can vererek

Bizden sonra gelenlere
Adını bile bilmediğimiz
Yüzünü bile görmediğimiz
Sesini bile duymadığımız bizden sonra gelenlere
İnsanın insan gibi dört bucağında özgür
Dört bucağında tok
Dört bucağında kardeşçe yaşadığı bir dünya bırakacağız.
Ya onlar kazanacak
Ya da... biz

Yok hayır!
Başka türlü mümkün değil
Başka türlü kurtarmaz bizi
Ya biz kazanacağız ... ya da ... gene biz
Çünkü
Yok başka seçeneğimiz

“Faşizmin Nifakı”

Böyle değildi bu kavak ağaçları.

Dalları yapraksız;

yaprakları şarkısız olmazdı.

Sokaklarda fink atardı kediler,

bir arabanın altından diğerine korkarak kaçmazdı.

Kuşlar,

“cık”leyip uçmazdı hemen

dokundurmadan dallara ayaklarını.

Tıkırtısız gitmezdi trenler bu rayların üstünde

yolcuları sessiz sedasız oturmazdı.

Bizzat kendim,
kaç kez kavga ettim kondüktörle.
Kızdım makiniste “kardeşim her gün geç kalıyoruz işimize” diye
Ama böyle, adamın yüzüne dik dik bakmazdı.
Şimdi koltuğa gömülmüş de vatandaş
sanki kesilecek cezayı bekliyor
Kondüktör girince kapıdan içeri
“hadi biletler” kelimesinin peşine
bir de “çabuk olun beyler”i ekliyor
Gammazlamazdı kimse kimseyi
Komşu komşusundan korkmazdı
Biz;
Eskiden de küserdik komşularımızla!
Kızardık da bazen.
Yumruk yumruğa girmişliğimiz de olmuştur
Fakat;
Kin duymazdık
Öfke kusmazdık
Kimsenin kuyusunu kazmazdık arkasından.

Sevgili de olduk birbirimizle
yüreğimiz de yandı
komşu oğluna, komşu kızına duyduğumuz aşktan
Ama asla
Yani bir nifak girmemişse aramıza
Kin gütmedik,
Beslenmedi yoksul yüreğimiz düşmanlıktan.
Turgut Amca ölünce birkaç gün önce
Kırk-elli kişi kıldı namazını
Bu nifak olmasa birkaç yüz kişiden aşağısı kılmazdı
Süleyman amcanın oğlu Kerim
Yıllardır iyi komşumuzdur, bilirim...
Ve hatta
Üç-beş yıl çalışmışlığımız da olmuştur birlikte
Demir Çelik'te
Grevde, kol kola halay çekmişliğimiz de...

Ne olduysa birden

Yolun tam karşısına geçiverdi

Yıllar yılı birlikte yürürken

Önce görmezden geldi

elim havada kaldı selam verirken

Sonra

selam verdim almadı

sanki hiç tanımadı yolun karşısına geçerken

Ve daha sonra duydum ki;

atılmış işten

yan yana gelemeyince fabrikada yüz kişiden ellisi

Anlamış ki nihayet; işçiye hayır yok böyle ayrı gayrı gidişten.

Hadi “Eşek kesen” kasabı geçelim.
Ya muhtarın yediği herzelere ne demeli;
Geçenlerde anam
işî düşmüş de
yana yakıla gitmiş muhtara
Ne dese beğenirsiniz muhtar pašamız
“Şimdi artık” demiş
“Sükûnet içinde yaşayacak vatandaşımız
Olursa huzurunuzu bir bozan
Usuldan
Kulağıma bir fısıldayın yeter
Kulağından tuttuk mu atarız kodese
Bir de “zartzurt” çuya çıkardık mı adını
Ederiz alimallah besbeter”

Sonra birden

Uzaklaşıp “paşamız” ciddiyetinden

ve ağzını yayararak lafın arasından

lakkedenek

“hele de bakalım Emine kadın;

senin oğlan ne zaman boşandı karısından” demez mi?

Anam önce “fesupanallah” demiş usuldan

Sonra birkaç kez “şeytana lanet” çekmiş

“muhtar işine bak” diyecekmiş

bakmış ki muhtara oralı değil

Susup bakakalmış çaresiz

Muhtarın nasıl coştukça coştuğuna

Sonra açmış ağzını

yummamış gözünü

Şahit olmuş bütün mahalle

Morun ve kırmızının ve tonlarının

bir insanın yüzüne ne kadar yakıştığına.

“Vay anam” dedim “netmişsin Muhtara”

“yeşilden mora çalmış adamın yüzü”

“Yok oğul” dedi anam da,

“yüzsüzlerin yüzü yeşilden mora çalmaz.

Tükürsen de yüzüne ‘Yarabbi çok şükür’ der aldırılmaz.

Lakin her kim

Bilmiyorsa eğer ‘ayak ne, baş kim’

Bildirirler adama; ‘sırtını verdiği duvar kim, taş kim?’

Eğer ki sen, bilirsen

Sınıfını, yerini

Bugünler de bitecek birleştirirsen ellerini!”

Yola ıkarken, Yolda ya da Yaşamak Bu!

Duydum ki dşmşsn yola.

Duydum ki;

dayanamayıp yreğinin çağrısına

dşmşsn yola

On beşindesin belki

belki değilsin

belki on yedi,

belki on sekiz,

belki yirmisin.

Belki otuz,

Belki kırk,

Belki ikinci gençliğinde;

yani ellisin.

Altmışına dayamışsın da belki basamaklarını merdivenin,

yetmişine,

ya da belki sonrasına bakıyorsun

görmek umuduyla

yıkıldığını zulmün kalelerinin.

Belki seksen,

Belki doksan,

Belki yüz....

Ne fark eder?

Nasırlı ellerin iktidarı değil mi hayalini gördüğümüz?

Diyelim ki on beşindesin

Ya da on yedi, on sekiz.

Yani su gibi durusun.

Yani deniz gibi dalgalı.

Yani ırmaklar gibi coşkun.

Ve kanın gibi delisin.

Yani demem o ki:

yolun başındayken henüz;

henüz çiçeğe dururken dalların,

ve daha yeni hazırlanırken kavgaya kolların,

Hesabımı yaptın mı

uzun ve dikenli yolların?

Her adımda bir engel.

Her adımda, ayağına dolanan,

Tutup paçalarından çeken kırk el.

“Vazgeç bu sevdadan “ diyenler de olacak,
“sana mı kaldı dünyayı kurtarmak “diyenler de.
Tutar tutmaz daha kavganın kolundan,
Atar atmaz ilk adımlarını daha,
Yaşamın dibinden kırk el,
Hem de en dibinden kırk el,
Kırkı birden,
Her birinde beş parmak,
Boğazına sarılarak,
“Bırak bu işleri bırak.
Sen, kendini kurtarmaya bak.
Çoktan adet oldu bize,
Yaşamın en dibinde,
En kıyısında köşesinde,
Öyle
Sessiz sedasız yaşamak”.

Ya da beki yirmi üç, yirmi beşsin.
okumuş yazmışsındır belki.
kalem defter de tutmuştur ellerin.
Bir yanın kavganın içindedir,
Bir yanında
İyi kötü rahat bir hayat.
Ve fakat;
Uzadıkça yollar,
Artıkça yük omuzlarındaki,
Varılmaz sanıldıkça hele hedefe hayalindeki,
Hele ki,
tek tek cesetlerine basmaya başlayınca
“ben eskiden var ya...” diyenlerin
İşte o zaman;
Kurtulmak da farz olur arasından,
ve hatta
omuzlarına basarak yükselmek de en alttakilerin.

Bir düşün...

Ee kolay değil işin.

Ya en dipte olmalısın

ya da en üstte demiyorum.

Ya en attakilerin omuzlarına basarak yükseleceksin

Ya da ellerini

devirmek için en üsttekilerin iktidarını

en alttakilerin elleriyle birleştireceksin.

Ya da diyelim;
otuz, otuz beşsin falan
bir aile de kurman gerekmiştir yaşlanmadan.
Bir kızın olur

Derken bir oğlan.

Bir eşin bir de sen...

Olunca dört baş...

Çökmeye başlayınca yani

Omuzlarına

Yaşamın ağırlığı yavaş yavaş...

Kolay demiyorum ama onurludur

Çoluk çocuk ev bark

Hep beraber kavgaya karışmak.

Ve, kırkıktan sonra zaten

Vazgeçmişsen hayalinden

“ben var ya ben... eskiden...”

Diyenlerden olmuşsan yani

Ciğerim sızlar be adam

Onca ömrünü boşa geçirmişsin be fani.

Yok eğer,
Hayallerin dimdik tutmuşsa seni.
Ellerin,
Sımsıkı kavramışsa hayallerini,
Seksene dayayıp merdiveni
Daha da yaşamak azmindeysen
Yıkmak için zulmün kalelerini,
İşte yaşamak bu kardeşim!
Denizlerin tuzu,
Dağın esintisi,
Göğün mavisi
Tutmak sevgilinin ellerinden...
Sarılıp yatmak
İşte yaşamak bu kardeşim
İşte bu yaşamak!

Proleter Devrimimiz!

Hangi umut cümlesi
İçinde sen geçmeden kurulabilir?
Hangi dağın yüceliğinin hükmü vardır
Doruklarına senin adın yazılmadan?
Hangi ateş ısıtır insanı
Senin sevdanla yanmıyorsa?
Hangi ekmek doyurur insanı
Hamuru senin aşkınla mayalanmıyorsa?
Hangi kumaş bahar gibi
Allı yeşillidir,
Sarar sarmalar bedenini,
Seni düşünerek,
Senin için dövüşerek dokunmuyorsa?

Hangi kitap
Doğru yolu gösterir,
Her satırında
Senin adın zikredilerek okunmuyorsa?
Yiğitlik midir bir başkası,
Zulmün sarayları
Senin aşkın ile yıkılmıyorsa?
Hangi yol
Büküle kıvrıla...
Hangi yol dere tepe aşarak...
Hangi yol,
Bir dağın kenarından sessiz sedasız savuşarak,
Bir yürekten bir yüreğe kavuşturur insanı
Adımları
Senin hayalinle atılmıyorsa.
Hangi nehir dolar taşar
Ve ulaşır boynu bükülmüş başaklara
Hangi ananın
Yürek yangını söndürülebilir?

Dünya nasıl onurdan,
Ve özgürlükten yana döndürülebilir?
Bütün benliğinle
Senin için yaşamak
Ve senin için ölmek göze alınmıyorsa?
Sen ki ayaklarımız ve ellerimizsin.
Sen ki varlığımız ve benliğimizsin.
Sen ki geçmişten gelen geleceğimize.
Sen ki yüreğimizi ısıttığımız,
Sen ki yaramızı sağalttığımız,
Sen ki bütün yokluğumuz ve varlığımız...
Proleter devrimimizsin!

Suriyeli Mülteci ve Kürt Yoksul Çocuklara

Sökseniz ciğerlerimi yerinden,
çıkarsanız gözlerimi,
atsanız dünyanın öbür ucuna,
atsanız da, görmese halini yeryüzünün.
Çocukların karaya vurmuş cesetlerini görmese.
Görmese parçalanmış bedenlerini,
minicik ellerini,
sarı kavruk saçlarını,
kanla dolmuş avuçlarını görmese.
Ah yüreğim!
Nasıl dayanılır bu zulme?
Islana ıslana pınarları kuruyan gözlerim,
görüp de nasıl katlanılır? Söyle!

Ahh ellerim!

Nasırlı ellerim!

Nasıl duruyor hâlâ saçlarım yerinde yolunmadan?

Aklımı mı yitirdim yoksa?

Aklımı mı yitirdim?

Görüp de dayanılması imkânsız şeyleri göre göre,
ve susarak derin derin.

Başka nasıl dayanılır yoksa?

Nasıl katlanılır,

korkmuş bir çocuğun gözlerindeki çaresizliğe?

Nasıl katlanılır? Nasıl? Söyle!

Saçlarını okşamak ciğerlerini sökerken
Kollarını bacaklarını kırarken,
avuçlarının içinde tutmak minicik ellerini.
Gözlerine bakmak oyarken gözlerini.
Ahlanıp vahlanmak,
gerçek suçluların ekranlarından,
utanıp sıkılmadan.
Bu nasıl bir ikiyüzlülüktür Allahım?
Bu nasıl bir çıkmışlıktır insanlıktan?
Eyyy burjuva hanımefendiler ve beyler!
Çocuklarınız bu kadar mı kıymetlidir
bizim çocuklarımızdan?
Daha mı fazla hak ederler yaşamayı bizimkilerden?

Oynamayı,
ağız dolusu gülmeyi,
koca bir külâh dondurmayı
ağızına yüzüne bulaştırarak yemeyi
bir de korkusuzca kol kanat germeyi mavi gökyüzüne
daha mı fazla hak ederler?
Kaçınızın çocuğu kollarını, bacaklarını yitirdi
dokuma tezgâhlarında?
Kaçınızın çocuğu
çizdiğiniz sınırlarda
çıkardığınız savaşlarda can verdi?
Kaçınızın çocuğu çalışmayı öğrendi
oynamanın nasıl bir şey olduğunu öğrenemedi?

Kaçınızın çocuğu,
etin, sütün ne olduğunu bilemeden,
yoksulluktan can verdi kuağınızda.
Bu bedeni öylesine taşıyorsak,
Sömürü ve zulüm düzeninizi
yerle yeksan etmeyi hayal etmeden
bir saniye bile yaşıyorsak
Haram olsun ulan bize yaşamak,
Anam avradım olsun ki haram.

Burjuvalar Darbe Yapar, İşçiler Devrim Yapar

Ah ne “şanlı”

burjuva parlamentolarınız

ne “şanlı”!

Mermer kaplı beton direkleri

ihtişamlı mı ihtişamlı.

Ceylan derisi koltuklara oturur

kıymetli burjuva kıçlarınız.

Birleşince pazarda çıkarlarınız,

Kurulunca “al gülüm ver gülüm” düzeni,

Çift kanatlı melek olur

daha önce lanetleyip şeytan diye taşladıklarınız.

Bir konsensüs oluşur,

“kutsal ticaretin” mabedinde.

Ve doluşur sıralarına;

tüccar, sanayici, finans kapitalin temsilcileri.

Efendileri, daha fazla sömürebilsin diye işçileri,
yasalar çıkarırlar ardı ardına.

Yasalar,

yasalar,

yasalar,

Sömürü ve soygun yasaları.

Çalışır sanayicinin fabrikaları,

bankaları finans kapitalin

Sekiz saat, on altı saat, yirmi dört saat

yılın üç yüz altmış beş günü çalışır.

İşçilerin canı çıkar, yoksullukla boğuşur.

Burjuvalar,

“vatan için!”

“millet için!”

“bayrak için!”

Kâr meydanında ticaretin,

tozu dumana katar

birbiriyle tepişir.

Tepişir:

“Dere, tepe, düz demeden.

Yağmur, çamur, toz demeden.

Yaz demeden, güz demeden.

Onlar, şunlar, biz demeden.

Bas sırtına

Geç üstünden

«Vatan için»

«Bayrak için»

Kutsal mabed hakkı için

Tut paçadan çek aşağı

Tepetaklak indir gitsin

Üstte sen ol, alta düşme

Her yol mubah, bil bu işte

Dövüşsek de tepişsek de
Boğazına yapışsak da
it gardaşız,
kurt gardaşız,
ama yine biz gardaşız
Tut devletin dümeninden
«ayak»lara verme sakın.
Devlettir her işin başı
hakkıdır yönetmek «baş»ın.
Kutsal mabedin kapısı,
kapansa da yüzümüze,
âli menfaatimiz için
darbe yapar bizimkiler.
Darbe mi, devrim mi? dersen
Razıyız elbet darbeye
Kasket gider şapka gelir
Tapu gene «baş»ta kalır
İşçiler devrim yaparsa
Bize ancak çöpü kalır.”

Ah ne şanlı

burjuva parlamentolarınız
ne şanlı!

Mermer kaplı beton direkleriniz
ihtişamlı mı ihtişamlı.

Lakin devrim yapınca işçiler

Ve tarihsel tekmeyi yiyince
büyük burjuva kışkırlarınız

Geride bir ceylan derisi koltuklarınız kalır
bir de mermer kaplı beton sütunlarınız

Bir de
ömrünüz oldukça unutamayacağınız
tarihsel kuyruk acınız!

Bekleyecek misin Çürümeyi?

Mantiğın ne diyor sana?

“Olmaz” diyor değil mi?

“Dalıp buz gibi sulara
İslanma” diyor.

Bir zaman

“sen kendini kurtarmaya bak” diyordu...

Şimdi;

Biraz daha ilerleyince zaman,
“Halin mi kaldı” diyor değil mi
“Atılmak için kavgaya.”

Halin var mı peki?

Mantiğın ne diyor sana?

“Yelken açma” diyor değil mi “okyanuslara”.

“Mavi dalgalara kapılıp gitme,
Bilmediğin yollara sapma” diyor değil mi?

“Kaybolma” diyor “gözlerin karasında”,
“İşıltısında kınalı saçların”,
“Dalma” diyor değil mi
“hülyasına sıcacık avuçların”?

“Bekle” diyor,
Oturduğun yerde çürümeyi.
“Bekle ve çürü” diyor değil mi?

Peki;
Bekleyecek misin
Kavgasız ve Aşksız
Çürüyecek misin?

Halis Dayı

Ayak ayak üstüne atıp

Yaşlılığın tadını çıkarmak varken

Görüyorsun Halis Dayının

Altmışından sonra çektiklerini

Tam otuz beş yıl

Fabrikanın yolunu aşındırdıktan sonra

Doymak için çocuklarını

O inşaat senin

Bu inşaat benim

Çalışıyorsa yarı canda

Bu memleketi yönetenler utanmalı

Eğer utanmıyorlarsa...

Allah Kahretsin!

El arabasının kolunu

Küreğin sapını tutmaktan çatlayan elleri

Altmışından sonra yeniden nasır tutuyorsa

İsyan etmesini bilmeyen ruhu

Kayıtsız koşulsuz itaat ediyorsa

Allah Kahretsin!

Ve bugünün

Yirmi beşindeki gençleri

Görüp de Halis Dayının altmışında çektiklerini

Susuyorlarsa

Onlar da

Otuz beş yıl sonrasının Halis Dayıları olacaklar ki

Allah kahretsin demekle

Kahretmiyor demek ki!

Allah Kahretsin!

Her Hayalin Bir Bedeli Var?

Her hayalin bir bedeli vardır.

Bunu bileceksin!

Ya bedelini ödeyeceksin,

Kurduğun hayalin,

Ya da:

Bedelini ödeyemediğin hayalden

Vazgeçeceksin.

-Meselâ peynirin iyisini almaktan vazgeçtiğin gibi-

Bilirsin.

Şubatta,

Ve hele ki

Beş otuzunda sabahın

Kaldırım taşlarını bile donduran ayazın,

İnsanın içine nasıl işlediğini.

Peki

Gene Şubatta,

Ve gene beş otuzunda sabahın,

Hatırlar mısın?

Karşı kaldırımdan geçen

Kızıl saçlı konfeksiyon işçisi kızın -şimdi karın

Görmek için yüzünü

Nasıl it gibi titreyerek beklediğini?

Ee her hayalin bir bedeli vardır.

İcabında sevdiğin için.

İcabında hem de deli gibi sevdiğin için,

Sabahın beş otuzunda

Hem de kaldırım taşlarını bile

donduran ayazında

İt gibi titreyerek bekleyeceksin.

Bir sonraki güne

Sıcak kalsın diye yüreğin

Ya da meselâ hatırlar mısın?

Günde on beş saat çalıştığımızı

Balyaların üstünde uyuyakaldığımızı

Geçen sene yazın

Ve artık neredeyse

Resimlerine bakmaktan başka çaremiz

kalmamıştı

Görmek için yüzlerini çocuklarımızın

“Ulan zibidiler” demişti Hayretin Emmi

“Ulan zibidiler

Ya böyle yaşamaya alışırsınız

Ya da el ele verip sendikalaşırsınız

Eğer böyle çalışırsanız

Şunun şurasında zaten on yıl daha yaşarsınız.”

“Evde üç çocuk

Yani geçinecek beş nüfus,

Hayalini kurmak güzel elbet

İnsan gibi çalışıp ve yaşamamanın kaygısız

Ah bir de olmasaydı içimizde

işten atılmanın korkusu

Ve aç bıllaç geçen gecelerin uykusuz” diyorsanız

Yani bedelini ödeyemiyorsanız

Balyaların üzerinde tükenen umutlarınızın

Ve bal rengi gözlerine bakarak

uyumanın çocuklarınızın

.....

Boş verin sarılmayı çocuklarınıza

Siz onların yalnızca resimlerine bakın

Bir de;

Yatağınız kadar konforlu değildir belki de

Ama onu bulamayanlar da var

En iyisi mi, siz gene, balyaların üzerinde yatın!

Sonsuz Ahit

Birikiyor havada nem

Toprakta tohum

Yüreğimizde öfke

Birikiyor.

Evet;

Belki henüz

Söylenecek çok şey yok bugün bize dair

Kavga gibi

Ekmek gibi

Zafer gibi

Ancak

Birikiyor hesabı ettiklerinizin.

Yüreğimizdeki ahı,

Ellerinizdeki günahı birikiyor.

Konfeksiyon işçisi Ömer'in karısı:

“Niye yağma savaşınızda öldü” diye soruyor kocası

Soruyor

soracak

ve elbet bir gün

ve bir gün mutlak

doğru cevabı bulacak

Ve anlayınca niçin öldüğünü yağma savaşınızda kocasının

İşte o zaman

İşte o vakit

Bozulunca yani yüreklerdeki yazısız akit

Kalkınca kör itaatin

Kalkınca yalanın perdesi aradan

Kurtulunca silahın

Ve kutsal kitabın üzerine edilen yalandan

İşte o zaman

İşte o vakit

Ekmeğin ve özgürlüğün üzerine edilecek o sonsuz ahit

Umut Ekiyoruz

Umut ekıyoruz
Alanlara
Sokaklara
Kaldırım taşlarına
Aç ve çaresiz bakışlarına çocukların
Fabrikanın tezgâhına
Dokuduğumuz kumaşa
Telefon tellerine
Nasırlı ellerine
Bükülmüş bedenlerine çalışıp aç kalanların
“Herkes iş” diye haykırıyoruz
Herkes iş olacak tohumlarımız
Umut ekıyoruz
Mısır tarlalarına
Tütünün sarısına
Çayın şekerine

Ekip de dert çekenine
Üzümlerin şarabına
Pirincin beyazına
Umut ekiyoruz marabanın yazısına
Toprağına topraksızın
Topraksıza toprak olacak tohumlarımız
Umut ekiyoruz
Hücrenin duvarlarına
Ranzasına
Mazgalına
Dört köşeli gökyüzüne
Saksıdaki çiçeğine
Ve karanlık damlara
Yorulmuş adamlara
Ve düşüp de kalmışa umut ekiyoruz

Yürüyoruz milyonlar

Ev ev

Cadde cadde

Sokak sokak

Dere dere

İrmak ırmak

Ve milyonlarca daha çoğalarak

Hürriyet olacak tohumlarımız

İlan-ı Aşk

İlan-ı aşk zannederiz
Boynumuza astıkları ölüm fermanlarını
Tas tas içirdikleri zehri ab-ı hayat

Tanrı kelamı sanırız
Şeref namus üzerine yalanlarını
Zübük kelimandan olmaz hakikat

Suret-i haktan görürüz
İblisi andıran simalarını
Cemali ay değil şerri mahlûkat

Takdir-i ilahi biliriz
Adem-i beşerin hilelerini
İlâhtan kuluna gelmez felâket

Sıtk ile niyaz eyleriz
Kadir-i mutlakın kaplarını
Kadir-i mutlaktan olmaz liyakat

Çalışır abad ederiz
Bütün bu dünyanın patronlarını
Fakir fukaraysak bizde kabahat

Sabr ile mehdi bekleriz
Yıksın diye zulmün şatolarını
Bekleme mehdiyi bir de sen el at

Cellâtlar

Gene gelecek cellâtlar

Gene gelecekler

Kapılarımızdan, pencerelerimizden girecekler içeri

Yoksul sofralarımıza uzanacak elleri

Ne bir zeytin tanesi

Ne bir dilim ekmek

Ne bir tas çorba

Yoksul sofralarımızı talan edecekler

“Doymak yok size” diyecekler

“doymak yok”

Açlıkla terbiye edecekler

Yoksul bedenlerimizi

Kulaklarımız sağır

Gözlerimiz kör

Umutlarımız talan edilmiş

“Söyleyin” diyecekler “söyleyin”
“Hangimizin kılıcı daha keskin?”
“Hangimizin urganı daha yağlı?”
“Hangimizin elinden olsun ölümlerinizi?”
“Hangimiz koparsın on beşinde
taze fidanlarınızı kökünden?”
“Hangimiz çalsın umutlarınızı
İplik tezgâhlarında
Tersanelerde
Maden ocaklarında
Limanlarda?”
“Hangimiz koparsın yaşamı üreten ellerinizi?”
“Gelecek yok size” diyecekler
“Yarın, öbür gün yok.
Kaderiniz bizim ellerimizde.

Ayaklar baş olmaz” diyecekler
“Bizler başız, sizler de ayak.”
Sırtımıza binecekler bir daha inmemek üzere.
“Taşmayın” diyecekler “taşmayın”
“Ayakların işi başları taşımak.”
Oysa kaç kişiler
Bu katiller sürüsü
Bu barbarlar ordusu
Bu emek hırsızı bezirgânlar
Kaç kişiler?
Hep birlikte tükürsek boğmaz mıyız?
El ele
Omuz omuza versek
Cennet bir dünya kurmaz mıyız?

Fakat...

Ne kadar da tek başınayız.

Tarlada

Limanda

Maden ocaklarında

Yalnız

Yapayalnız.

Ey cellâtlar ordusu!

Ey katiller sürüsü!

Ey emek hırsızı bezirgânlar!

Biliyoruz;

Bu yalnızlığımızdan ötürü

Geçer boyunlarımıza yağlı urganlarımız.

Bu yalnızlığımızdan ötürü

Keser kollarımızı keskin kılıçlarımız.

Gene gelecek cellâtlar
Gene gelecekler
Uzatıp kılıçlarını
“Haydi bileyin” diyecekler
“Haydi bileyin”
“Ne kadar keskin olursa
O kadar kolay keser kollarınızı.
Yağlayın organlarımızı, yağlayın.
Ne kadar yağlı olursa
O kadar tez sıkar boyunlarınızı.”
Ey cellâtlar ordusu
Ey katiller sürüsü
Ey emek hırsızı bezirgânlar
İlânihaye sandığınız bu köhne düzeni
Fırlatıp tarihin çöp sepetine
Her bir ahın hesabını tek tek soracağız
Değil yalnızca çocukların
Sokaktaki köpeğin bile aç kalmadığı
Bir dünya kuracağız!

Dönelere

Fırtınalar koparken yaşamın zirvesinde
Engerekler tutmuşken patikalarını
Siz eteklerine sığındınız hayatın
Ne şimşekler çaktı üstünüze
Ne de
Çığ altında kalmayı göze aldınız
Bir bahar zamanı
Karlar altından fişkırmak da vardı yeniden
Bir tutam sevinç olabilmek de
Çocukların ellerinde
Oysa siz
Kardelen çiçekleri kadar bile olamadınız.

Onlara

Onlar ki
Yaşamın gören gözü
İşiten kulağıdırlar.
Bembeyaz saçları
Kırışıklıkları göz kenarlarının
“Tarihin bilinci”dir görmek isteyenlerin
Her taşın altında elleri
Her yükün altında bedenleri vardır
Şirinin gözünde Ferhad
Ferhad’ın gözünde sevdadır
Dağlar delinesi

Mesele belki
Ne Şirin'i sevmek
Ne de
Dağları delmektir sevda uğruna
İnceden inceye bir derde tutulup
Sevdadan ölmek de değildir belki
Onlar
Ferhad'ın direnci
Şirin'in aşkıdır
Aşklar olabildiğince yaşansın diye
Onlar ki
Bulutta yağmur
Yağmurda dere
Derede ırmak
İrmakta denizdirler
Çatlamasın diye yaşamın dudakları

Martıların koynunda özgürlük
Özgürlüğün koynunda koca bir yaşam
Bir dağın eteğinde kaynayan göze
Yol kenarında koca bir çınardılar
Gölgesinde soluklanan
Çiçeklerin yedivereni
Karanfil kırmızısı
Yayla çiçeği kokusudurlar
Kokuşmuşluklar içinde
Kuş uçmaz kervan geçmez yolların yolcusu
Yeşile hasret topraklarda
Çimen yeşilidirler
Başak başak ekindirler
Çapa vurulmamış topraklarda
Onlar ki
Yürek yürek büyüyen özlemin
Deli deli çarpan yüreğidirler
En son dağın ardındaki
Sevdiklerine kavuşmak için.

Yoksul Çocuk

Yoksul doğurmuşsa anan seni
Toprak sermişse altına
Ekmek doğramışsa çayına
Doyurmak için karnını
Paçavralar giydirmişse her yanı yamalı
Elin eskisi yenin olmuş senin
Su geçirmez bir ayakkabı
Uzak bir ihtimalse hep
Bezden topların peşinde koşmuşsan
Yoksulluğun peşinde koşar gibi
Sütlü ve çikolatalı dondurmalar yiyememişsen
Eline yüzüne bulaştırarak

Beslenme antanda
Bir dilim ekmek
Ve birkaç zeytinle gitmişsen okula
Yürümüşsen hep uzak yolları
Yağmur altında ıslanarak
Ve sırlıklam yoksulsan
Hiç kurumayacak gibi
Okul sonlarında
Simit satmaktan başka çaren yoksa
Ya da
Boyun kadar boya tezgâhını sırtlanıyorsan
Bir gün bile uyuyamamışsan
Gözlerin kanlanana dek
Hep uyku akmışsa gözlerinden
Paçalarından akan yoksulluğun gibi

Alınmışsan okulundan
Zaten okumayacağına karar verilerek
Tamirci çırağıysan artık
Eti senin kemiği benim
Tamirci karası kaplamışsa elini yüzünü
Bir daha hiç çıkmayacak gibi
Çalışmayı öğrenmişsen oynamayı öğrenmeden
Uçurtmaların kuyruğuna takılıp gitmişse aklın
Kendini rüzgâra bırakır gibi
Hiç bisikletin olmamışsa
Olmayacaksa da zaten
Bayramlarda
Yoksulluğunu giymişsen hep
Hiç çıkartmadığın
Yoksul doğurmuşsa anan seni
Böyle yaşaman gerekiyorsa
Beylerin zenginliği için

Sen de yoksul büyüteceksen çocuklarını
Çayına ekmek doğrayarak
Ya
Yoksul yaşayıp
Yoksul öleceksin ağlayarak
Ya da
Tutup bir yanından kavganın
Yeni bir dünya için dövüşeceksin
Kurtulmanın
Başka türlü mümkün olmadığını anlayarak!

Ben Seni Sevdiğimde

Ben seni sevdiğimde
Yıldızlar kaynaşırdı gözlerinde
Ay
Doğmasa da olurdu
Işıklar serpiştirirdi zifiri karanlık gecelerde
Çakmak taşı çingılar
Çakmak taşı ateşler yakardı yüreğimde
Ateşler yakardı
Hiç sönmeyecek
Tank topu
Havan topu
Makineli tüfek mermisi işlemezdi de yüreğime
Bir bakışın yeterdi
Paramparça etmeye

Ben seni sevdiğimde
Yün eğirdi
Solgun beyaz ellerin
Sobası yanmayan evlerde
Örtmek için yoksulluğumun üstünü
Çift sürer
Harman savurur
Pamuk dokurdu
Pamuk dokurdu beylerin tezgâhında
Okşamaya kıyamadığım ellerin
Alnımız ak
Talihimiz ak
Geleceğimiz ak olsun diye
Buğday başakları yapardım
Saman sarısı saçlarından
Karnı doymadan uyumasın diye çocuklar

Ben seni sevdiğimde
Köprüler kurardım
Gözlerinin yaşına geçit vermeyen kirpiklerinden
Kahrından
Başını taşlara vuran ırmakların üzerine
Geçmek için
Öteki yakasına yaşamın
Ölüm vardı öteki yakasında yaşamın sıra sıra
Açlık vardı
Diz boyu bata çıka yürünen
Toprakları çorak
Ekinleri cılızdı
Suları akmazdı derelerinden
Dert akardı
Kan, irin, gözyaşı akardı
Ağıtlar yakardı yanık yürekler
Ağıtlar yakardı durmadan

Ben seni sevdiğimde
Yalın kılıç öfkemi çıkartıp kınından
Açlıklar adına
İtilmişlikler adına düşerim yollara
Yazıklar olsun
Eyvahlar olsun
Dönersem geriye hesap sormadan

Sevmek Nedir?

Sevmek nedir diye
Sorsalardı bana daha önce
“Vurulmak” derdim “kömür gözlerine
Esmer tenine
Dolgun kıvrımlı dudaklarına
Uzun çengelli kirpiklerine
Baygın bakışlarına
Kınalı kızıl saçlarının ışıltısına vurulmak” derdim.
Sevmek biraz buysa da
Ya da böyle başlasa da sevmek
Öyle kendiliğinden ve kolay değildir
Tüm canlılığıyla
Her gün yeniden devam ettirmek

Yani sevmek
Her defasında yeni baştan üretmektir
Hep yeniden üretir gibi hayatı.
Öyle değil midir kavga da?
Bir gün
Yüreğinin bir tarafı
İsyan eder bir çocuğun yağmur altında çöp toplayışına
Sonra yüreğini doldurup taşan bu isyanının
Senin öfkenin bireyselliğini de aşan
Tarihsel ve toplumsal bir yanının olduğunu bilerek
Ve her defasında
Öfkeni yeniden bileyerek ilerlersin
Bir kadınla ya da adamla
Yaşamın her anının paylaşılacak bir yanını bulduğun gibi.
Ve eğer şimdi
Sevmek nedir diye sorarsan bana
Dünyayı değiştirmek kavgasına
Birlikte omuz verdiğim kadının
Tutmak derim ellerini
Ve her gün yeniden
Kavgamın içinde yeşertmek derim sevgisinin çiçeklerini.

Mutluluğun Tarifi

Eyy mutlu insan!

Nasıl mutlu olabiliyorsan

Bana da anlatsan...

Nasıl gülünüyor meselâ karnın yırtılıncaya kadar

Ama

Ardından

Salya sümük ağlamadan

Eyy mutlu insan

Bir tarifi var da eğer vermiyorsan

İki elim yakandadır ... bilesin.

Meselâ ne var senin mutluluk tarifinin içinde?

Meselâ çaresizlik var mı?

Sen hiç çaresizliği koydun mu mutluluk tarifinin içine

Meselâ akşam eve dönerken

Ayakların hiç geri geri götürdü mü seni

Umut yerine çaresizlik götürürken evine?

Meselâ ben

Umut yerine

Biraz çaresizlik koysam

Biraz da umutsuzluk cebimden ... olmaz mı?

Açlık var mı senin mutluluk tarifinin içinde

Sen, açlık ne bilir misin?

İnsan için olan hiçbir şeye doyamadan yaşamak...

Meselâ ben

Doyuramam her Allah'ın günü çocuklarımı

Yani yarı aaaaç yarı tok yaşarız

Tıka basa doymak yerine

Biraz açlık koysam içine

Biraz da hiçbir şeye doyamamak ... olmaz mı?

Meselâ ne var senin mutluluk tarifinin içinde?

Meselâ güvenle sırtını dayamak var mı geleceğe?

Bilmek yarın da doyacağını, öbür gün de

İşli güçlü olmak...

Ben bir çalışır, beş işsizim.
İşli gcl olmak yerine, biraz işsizlik koysam
Biraz da geleceksizlik ... olmaz mı?
Peki başka ne var senin mutluluk tarifinin içinde
Meselâ sen hiç uşmedin mi?
Parmaklarının ucu donmadı mı hiç?
Sırtını yaslayıp duvara,
Güneşin doğmasını beklemedin mi ellerini ovuşturarak?
Odanın içi hep sıcak mıydı?
Beş nüfus bir yatakta uyumadın mı ısınmak için
Nefesin nefesine karışarak.
Meselâ ben ısınmak yerine
Titreye titreye uyumak koysam biraz
Biraz da neredeyse donuyor olmak ... olmaz mı?
Meselâ senin mutluluk tarifinin içinde
Savaşlarda lmek var mı?

Meselâ sen

Rahat, sıcak ve güvenli evinden

İzlerken denizin dışarıya vurduğu çocuk bedenlerini

Koymaz mısın mutluluk tarifinin içine

Gözü yaşlı anaların ağıtlarını.

İşsiz güçsüzlerin acılarını koymaz mısın?

Çöp karıştıran çocukların isli paslı yüzlerini,

Küçük mülteci kızların çaresiz yalvaran gözlerini koymaz mısın?

Meselâ ben mutluluk tarifimin içine

Biraz senin düzenini yıkmak

Biraz da paramparça etmek

Ve hatta biraz da geri dönmek üzere

Yerin yedi kat dibine gömmek koysam ... olmaz mı?

Olur olur

Hem de bal gibi olur ... OLMAZ MI?

Yerkürenin İşçi Sınıfına Çağrısı

Eyy tarihin nasırlı elleri!
Kurtar beni bu karanlığımdan,
Bu yürek yangınımdan
Kurtar!
İstersen
Sök al ciğerlerimi yerinden...
Ancak;
Kurtar beni bu karanlığımdan
Bu yürek yangınımdan
Kurtar!
Şehirlerin
Bir kıyısından
Diğer kıyısına
Ölü ölü mülteci çocukların
Suya doymuş bedenlerini taşıyor dalgalar

Ve Şimdi denizlerin kıyısında
Ölü balıklar gibi
Çoğalıyor ölü çocuklar
Eyy ekmeğin
Suyun
Dönen çarkların sebebi!
Ey kavganın ve umudun habibi
Duymuyor musun sesini
Çığlıklarını martıların
Ve kahrından
Başını taşlara vuran dalgaların?
Nedir sabrının bu sonsuzluğu?
Acıya,
Açlığa,
Ve ölümlere doymuyor musun?

Bırakma,
Bir avuç asalağın vicdanına beni.
Bilirim;
Sen istersen
Sen ister ve kalkarsan ayağa;
Gözyaşlarım diner,
Yürek yangınım söner,
Cennete döner
Cehennem ateşinde yanan bu dünya

Yabancılaşma

Eğer;
Senin ürettiğin bir değer,
Bir başkasının kasasına akıyorsa...
Ve gene eğer;
Senin ürettiğin bu değer,
Dönüp bir başkasının elinde,
Senin boğazını sıkıyor
Seni aç bırakıyorsa...
Buna alışma!
Kendi emeğine yabancılaşma!

Zamanın behrinde bir gn,
itlerle çevrilmeye başlandı dnyamz.
Ve ilerledikçe zaman,
itlerle çevrildi her yanmz.
Oysa dnyamz
itsiz ve snrszd.
Yani şimdi;
Milyarlarca metrekaresi
itlerle çevrili bu dnyanın;
Ve hatta hem de,
Senin ellerinle çekilirken bu çitler;
Bir metresi bile
Senin değilse eğer,
Buna alşma!
Senin olana yabancılaşma!

Mesela bir ana;
Dokuz ay on gn taşır bebeğini karnında.
Ve her geçen gn
Ve her an aęırlařtıķa;
Artar sancıları
Doğum yaklařtıķa.
Derken doğurur ana.
Çekilen btn acıların sonunda,
Alınca bebeğini kucağına
“Değdi” der “btn acılara... değdi”
Ve fakat gelse biri,
Almaya kalksa kucağından bebeğini,
Anne yavrusunu verir mi?

Mesela;

Düşündün mü hiç,

Bir santiminde kaç ilmek vardır

Sırtındaki ceketin?

Ya da,

Ceket olmadan daha önce

Toprakta tohum olduğunu... düşündün mü hiç?

Çapalandığını, sulandığını

Ve sonra boy verip çiçeğe durduğunu...

Ve derken;

Çiçeğin ardından açılıp kozanın,

Yüzlerce dönüm tarlanın

Beyaz bulutlar gibi

Bembeyaz pamukla dolduğunu...

Ve ellerin,
Ve nasırlı ellerin,
Kanaya kanaya topladığını pamuğu.
Sonra yollar yapıldığını taşımak için.
Ve sonra işlemek için fabrikalar kurulduğunu.
Ve sonra bir sonrası için,
Ve sonra daha sonrası için,
Nasırlı ellerin nasıl çalışıp durduğunu
Düşündün mü hiç?

Ne varsa yeryüzünde;
Akı, karası
Evi, arabası
Toprağın bereketli rahmidir anası.
Ve ne varsa yeryüzünde;
Elbisesi, ayakkabısı,
Emeğın nasırlı elleridir babası.
Ve fakat
Bir başkası el koyuyorsa
Kanın canın pahasına ürettiğine senin
Ana gibi sahip çık senin olana
Alışma
Kendi ürettiğın değere yabancılaşma!

Kavga

Kavga;
Çıkıp bir tepenin başına,
Öyle yukardan bağırmak değildir
Bağırır gibi uzaklara.
Hemen
Yanı başında duran;
Öyle iddiasız ve sıradan,
Hiçbir şey gibi görünen
Ama her şeyi yaratan
Solgun ve kansız yüzleri
Yorgun ve mecaliz elleri
Bazen,
Hırpani ve yaban...
Bazen,
İnce narin bir fidan...
Kolları üstünde yükselen koca dünyadan habersiz.

Öyle sıradan bir yaşam,
Belli belirsiz...
Yoksulluğuna karşı öfkeli
Ve fakat çaresiz...
Ekmeğin kokusu...
Yaşamın dokusu...
Hava ve su kadar gerçek,
Kadın ve erkek bütün işçileri birleştirmektir
Kavga etmek!

Var Olma Kaygısı

Kutsal “var olma kaygısı”
Kutsal bir savaşı dönüyor ellerimizde.
Bir damla yaş daha düşüyor
“Kutsal yaşamın” gözlerinden.
Kutsanmış yaşamlar
Yok edilirken.

Eski-Yeni

Ne ben eski benim
Ne sen eski sen...
Yeni olmak ne ki
Ne olur eskisen?
Ne ben yeni benim,
Ne sen yeni sen.
Nasıl yeni olunur ki eskimeden?
Ne eski eskidir
Ne yeni yeni
Aynı anda
Aynı yerde
Bir aradadır
Eskiyle yeni.

Çöp Tenekesi

Bak Şu Allah'ın işine!
Tükürdüğünü yalar mı insan,
Yalıyor işte.
Hele bir de,
Yalanmayacak türden tükürmüşse;
İri mağrur biraz,
Biraz da yeşile çalar,
Bu da yalanır mı yarabbi?
İnsanlarda ne mideler var.
Mide mide değil
Sanki çöp tenekesi.

Çöp tenekesi deyip geçmeyin;
Her çöp tenekesinin
Ziyaretçisidir bir sokak kedisi.
Elbette sözümüz;
Ne çöpe
Ne çöp tenekesine...
Ne de
Rızkını çöplükte arayan
Sokak kedisine.
Biraz gayret eder
Anlarsa eğer;
Sözümüz,
Sözü ve eylemi ayrı
İnsan müsveddesine.

Nar Gibi

Tohum

Kendiliğinden mi düşüyor toprağa?

Traktörler

Kendiliğinden mi sürüyor toprağı?

Biçerdöver

Kendiliğinden mi hasat ediyor

Sarı buğday başaklarını?

Ben sürmesem dönüm dönüm

Ben ekmesem dönüm dönüm

Ben öğütüp un etmesem

Karıp hamurunu pişirmesem

Fırınlarda yanar gibi

Kim pişirir

Kim getirirdi sofranıza

Tokluk kokan ekmekleri

Nar gibi.

Bir Yanı Ateş Sevdalar

“Çek git” diyor gönlüm,
“Çek git”
Dönme bir daha.
Unut çamurlu sokaklarını,
Acı çeken insanların mahallenin.
Unut Zeynep teyzeyi,
Cemile ablayı,
Küçük kız Netay’ı.
Sokağın başında durup,
Gelip geçenleri sesinden tanımaya çalışan
Fatma anayı.
Borç defterine fazla yazıp,
Dinle ticareti ayıran
Dindar bakkalı.

Her içtiğinde
Uzuun uzun “of” çekip
Kendini “Allah” sanan kabadayı Kemal’i
Unut,
Metin’i, Uğur’u, Celal’i
Güzel ve çirkin ne varsa unut.
Bir tek,
Kin ve öfkeyle
Ve inançla çarpan yüreğini al götür yanında...
Bir de
Aynı öfkeyi paylaştıklarını.
Ve
Bir sevda uğruna çekip giderken,
Geride bırakırken tüm hatıraları,
Unutma ki,
Oradan da çekip gitmek var
Yaşadıkça bir yanı ateş sevdaları.

Hayal Et!

Hayal et!

Bahçelerde çocukları

Denizlerde balıkları

Mavi, yeşil, allarıyla

Pırıl pırıl pullarıyla

Ne oltanın ucuna takılmış bir tuzak

Ne de bir bombayla parçalanarak yok olmak...

Ya bir salıncakta sallanarak

Ya mavi dalgaların arasında kıvrılarak

Öylesine şen şakrak

Kedersiz ve kaygısız yaşamak

Ah Be İhsan!

Ah be İhsan
Demek öyle ha
Demek anladın
İnandın sonunda
Ondan sana yar olmayacağına
En baştan beri belliydi aslında
Gönlünün başkasında olduğu
Belliydi de
Sen anlamazdan geliyordun

Mesela

her defasında çöpü sana

Löpü ona düşüyordu da armudun

O afiyetle yerken löpünü

Sen kısmetin sanıyordun çöpünü

İki güzel laf etti diye

İki güldü diye yüzüne

Ne methiyeler diziyordun kaşına gözüne

Bir sözüne

Kırk yıl peşinde dolandın

Ah be İhsan

Bir düşünür insan

Bir akıl eder

Bir bakar kime gönül verdiğiine

“Davul bile dengi dengine” demiş atalarımız

Davul bile dengi dengine

Bir ona bak bir kendine

Sen

Şehrin izbe bir köşesinde

Yoksul bir işçi mahallesinde

Geciktirdiğin için kirasını

Her ay sonunda kovulduğun

İki odalı bir evde

Yedi nüfus tikiş tikiş oturursun

Ama yine de gider

Elin saraylısına meftun olursun

Ah be İhsan...

Neyse...

Kâdır yine de zararın neresinden dönülse

Biraza geç oldu ama... olsun...

Sen zaten hep böyle geç anlıyorsun.

Kapatmadık Biz O Defteri

Ben
Tutup ellerinden
Yeni bir dünya kurma hayaliyle düştüğümde yollara
On beş
Bilemedin on altısında
Ya vaar ya yoktum
Uçsuz bucaksız
Yoksul bir bozkırın ortasında
Boydan boya
Çiçekli tarlalar
Ve her acıktığımda
Ağaçların dallarından koparıp yiyebildiğim
Ballı yufkalar hayal eden
Eli ayağı çatlak
Kavruk tenli çocuklardan bir çocuktum

Uzun, upuzun bozkırlardan
Sabahın ayazıyla kucaklaşarak
Bazen umutsuzluğa dolaşıp
Bazen umutla el ele tutuşarak
Peygamber çiçeklerinin mavisinden
Yayla çiçeklerinin kokusundan
Çiğdemlerin sarısından geçip
Fabrikalardan geleceğe doğru her koştuğumda
Dünyanın bütün mutluluklarını
Ve tokluklarını
Dünyanın bütün çocukları için hayal eden
Çocuklardan bir çocuktum

Ey kavga
Sen
On beşimde neysen
On altımda, on yedimde
ya da ellimde, altmışımda
ve hatta
Seksenim de yüzümde yine osun
Her tökezleyip düştüğümde
Ve kalkıp her yeniden koştuğumda
Sen taptaze sabahların çiğ tanesi
Sen umutlu bakışları çakmak çakmak
Sen gözleri
Zifiri karanlık gecelerden bir gece

Ve sen
Bembeyaz elleri
Bembeyaz umutlarımız gibi
Uzanırken geleceğe
Yüreği taptaze, dipdiri ve öfkeli bir çocuksun
Ey kavga!
Ne kadar gerçekse şu yoksulluğumuz
Şu açlığımız ne kadar gerçekse
O kadar gerçeksin
Öyle çok hesap var ki sorulacak
Görülecek öyle çok hesap var ki
Kapatın kapatsın kendi defterini
Geçen geçsin hesabından
Kapatmadık biz o defteri, kapatmayız

Sen aşkımız

Sen umudumuz

Sen erik ağaçlarının dallarında bir çiçek

Sen geçmiş sen bugün

Sen geleceksin

Ve sen

Dünyanın bütün çocuklarının avuçlarında birikip

Öfkeli yüreklerimizde boy verip yükseleceksin

Mengene

adamın derdi, bükmehti demiri
tuttu iki ucundan
emir verildi yukardan;
“haydi, şimdi...” diye
yüklendi adam bütün gücüyle demire
hafifçe büküldü demir
ama daha fazla değil
bu kadarı yetmezdi
tekrarlandı yukardan aynı emir;
“haydi bir daha dene”
iki yana açıp bacaklarını adam
sağlamca bastı yere
sımsıkı kavrayıp iki yanından
öfkeyle baktı demire

çatık kaşları kalın
kanlı gözleri iri
ve sanki
bakışlarıyla bükmek istiyordu demiri
soğuktu demir
hem de buz gibi
doldurmuştu adamın avuçlarını
ve de taşmıştı
demir direnmekte
adam, bükmekte ustalaşmıştı
bir daha
ve yeniden denedi adam
tutup demiri iki yanından
yüklendi bütün hıncıyla
direndi dişlerinin arasında boğulan bir acıyla
yüreğinde kin
gözlerinde öfkeyle direndi

adamın derdi
tam ortasından bükmeği demiri
bükülmedi beli demirin
ve
hiçbir hükmü kalmadı verilen emrin
baktı ki yukardakiler
bu iş bu adamla olacak gibi değil
değiştirdiler adamlarını
ebette ki iş yarıda kalacak değil
biliyorlardı ki yukardakiler
yukarda olamazlar
bükülmezse demir ortasından yukarıda kalamazlar
ve bir başkası geçti demirin başına
birleşti emir verenlerin elleri
sinirleri
fikirleri birleşti adamın avuçlarında

kan
daha hızlı aktı damarlarından
bir daha yeniden verildi emir
bütün kasları gerildi adamın
bütün sinirleri gerildi
yüklendi bütün gücüyle
biraz daha büküldü demir
ancak bu kadarı yetmezdi
bu iş bu kadarıyla bitmezdi

ve bir mengene atıldı meydanın ortasına
öyle bir mengene ki bu
kırk bin başlı
kırk bin elli
kırk bin kollu bir ejderha

ve aynı anda verildi kırk bin emir
ve adam kırk bin eliyle tuttu
kırk yerinden kırmak için kolunu demirin
büküldü demir
büküldü
büküldü
sıktı dişlerini
alnından bir damla ter döküldü
kırılsa da dökülse de
kırk yerinden bükülse de
demir gene demir
değil kırk bin emir
yüz bin emir bile
demiri demirliğinden etmez
demir
demir oldukça bu iş burada bitmez

Sen Vazgeçince

Sen vazgeçince;
Sen vazgeçmiş olmazsın sadece.
Lambaları tek tek söner,
Tüm sokak da vazgeçer seninle birlikte.
Ne kaynamış nohut satan işçiler kalır geride
Ne kaynamış darı...
Kediler bile terk eder,
Senin sırtını dönüp gittiğin sokakları.
Yan komşunun oğlu Vahit,
Karşı komşunun kızı Vahide,
Ve hatta
Kardeşin bile vazgeçer,
Sen vazgeçince.

Sen vazgeçince
Duvarda yalnız kalır
“Ali ve Ayşe’nin aşkı”
Yanından
“İşçilerin birliği sermayeyi yenecek”
Sloganı silinince.
Sen vazgeçince
Bahar
Bahar olmaktan çıkar,
Ne gökyüzünde;
Çocukların
Kuyruklarına sevinçleri takılı uçurtmalar...
Ne
Turuncunun sıcaklığı kalır dallarında
Ne de
Sevgilinin kokusu gibi içimize dolar
Çiçekleri portakal ağaçlarının.

Sen vazgeçince
Bir kişi daha vazgeçer
Teker teker kırar dallarını hoyrat bir el
Üzerinde “güzel günler” yazılı umutlarının.
Sen vazgeçince
Sen vazgeçmiş olmazsın sadece
Çocuklar
Beklemez olur artık sokağın başında
Çömelerek yere
Hınca hınç dolu servislerle
Fabrikadaki mesaisinden dönen babalarını.

Sen vazgeçince
Bil ki
Sokakta hiç kimse,
Mahallede hiç kimse
Ve hatta memlekette hiç kimse kalmayacak
Silinip gidecek
Seksek oyununun çizgileri
Domatesler eskisi gibi kokmayacak.
Sen vazgeçince
Ne benim anam kurtulacak
Köle gibi çalışmaktan zenginlerin evlerinde
Ne de
Senin ananın elleri tütün kokacak.
Ancak
Vazgeçmezsen kurtulacak dünya
Senin anan
Beni anam
Herkesin anası kurtulacak
VAZGEÇME...!

Niyazi'nin Ölümü!

Yoksulluğumun türküsünü söylüyorum
Dudaklarım titreyerek.
Sobadaki korun
Son kıvılcımı da gömülürken karanlığa,
Son sigaramı da yakıyorum hafif ürpererek,
Rüzgâr,
Kapı ve pencere aralıklarından giriyor içeri
İlk notalarını
Ayak parmaklarımın uçlarına dökerek.
Ve sonra,
Omuz başlarımda gezindiğini hissediyorum
Alt ve üst dişlerimin
O bildik ritmine eşlik ederek.

Buz tutarken ayaklarım
Parmaklarım buz tutarken uçlarından
Avuçlarımdan kayıp giderken,
Yaşama dair ne varsa
Yavaş yavaş silinirken zihnimden bütün geçmişim
Usul usul kapanırken gözlerim,
Dalıyorum
Bir akşamcı kahvesinden içeri.
Adamın biri
Dolduruyor
Bakır bir çaydanlıktan
Tavşankanı çayları bardaklara.

Duman duman tütüyor başlarından efkârları içerdekilerin
Öyle konuşmadan
Öyle sessiz sedasız
Öyle yorgun argın
Öyle itten pişman, çaresiz oturuyorlar
Sanki sonsuzluğa bakar gibi bakıyorlar
Gözlerinin içine birbirlerinin.
Ne bir yudum alıyorlar çaylarından
Ne de bir nefes cıgaralarından
Duman duman tükenirken cıgaraları
Çayları
Birden bire kıpkırmızı bir buza kesiyor
Ve sonra her biri
Yavaş yavaş her birimiz
Bembeyaz
Karbeyaz adamlar oluyoruz
Donuyoruz,
Donuyorum...

Ve fakat son nefesimi vermeden önce
Ve fakat gitmeden önce
Ve fakat bitmeden önce
Öyle boku bokuna yaşanmış bir hayat
Dönüyorum yeniden o buz gibi geceye
Ah ulan diyorum;
Ah ulan Niyazi!
İş işten geçti
Şimdi
Tahta taraba bir kulübede
Tırnaklarından saçına kadar
Donuyorsun değil mi?
Öyle bir başına
Öyle itten pişman
Öyle garip ve yalnız ölüyorsun değil mi?

Serbest'e

Bizim memlekette
Boğazı sıkılarak öldürüldü Serbest'e
Yani
Az biraz serbest'e çıkınca fikirler
Bir kuş gibi
Boğazı sıkılarak öldürülürler.
Bir kuş gibi
Boğazı sıkılarak
Çırpınarak can verir serbest'e
Çünkü bizim memlekette
Tek bir adam
Çoğunlukla tek bir adam karar verir
Ne kadar yaşayıp yaşamayacağına serbest'enin

Ve

En çok ihtiyacı olanların

Söz söyleme serbest'esi olmadığından

Gene bizim bu memlekette

Bir düşünce kadar kısadır ömrü serbest'enin

Ah serbest'e!

Sen hep

Kınalı bir keklük olarak kaldın

Altın bir kafeste

Bizim memlekette.

Ben Muhammed Aden

Ben Muhammed Aden
Evet...
İstemedem girdim hayatınıza, biliyorum.
Ne siz,
Ne de ben, istemedem.
Ve fakat takdir edersiniz;
Hiç kimse
Yerinden yurdundan kopmaz,
Dağların, denizlerin koynuna atmaz,
Kurban etmez ne kendini,
Ne de çocuklarının körpe bedenlerini
Durup dururken.

Egemenler kirli ellerini
Uzatmadan önce benim memleketime de,
Aklımın ucundan bile geçmezdi
Yerimden yurdumdan kopmak,
Kul köle olmak “Başkalarının” memleketlerinde.
Başkalarının memleketlerinde ölmek,
Gömülmek başkalarının memleketlerine...
Kimi zaman,
Kıyıya vuran ölü bedenlerimizle girdik evlerinizden içeri;
Kimi zaman,
En adi mahlûklar gibi
Yaka-paça sökülüp atıldık sınırlarınızdan dışarı.
İçerde olmak ne demektir,
Dışarda olmak ne demek
Çoktan yitirmişti anlamını.

Tel örgüler
Nasıl oluyordu da
Üzerinden geçtiği yerleri bölüyordu böyle ikiye?
Nasıl oluyordu da
Dünyanın her yerinde kardeşken papatyalar,
Bölünüyordu papatyaların dünyası böyle?
Tel örgülerin iki tarafında da açarken
Peygamber çiçekleri mavi mavi,
İki tarafında da aynıyken toprağın kaderi,
İki tarafı da ıslatırken yağmur rahmetiyle,
Çalışıp aç kalırken nasırlı eller bizde
Ve sizde de,
Yani
Üreten ellerin kaderi
Ortakken dünyanın her yerinde,
Nasıl oluyor da düşman oluyoruz birbirimize?

Ben Muhammed Aden...
Buraya gelmeden önce de
Bir hayatım vardı benim.
Yani sonrası bir yana, öncesiz değilim.
Yani
Birden bire,
Yani
Durup dururken çıkmadım yerin dibinden.
Yani
Buraya gelmeden önce de çalışır
Kazanırdı hayatımı nasırlı ellerim.
Demir dövüyorum sizin memleketinizde.
Demir büküyorum.

Kendi memleketimde de demir döver,
Demir bükerdim.
Gözlerimden yaş hiç eksik olmuyor sizin memleketinizde.
Kendi memleketimde de demir döver
Gözyaşı dökerdim.
Yetmezdi kazancım doyurmaya çocuklarımı
Kendi memleketimde.
Burada da yetmiyor... hem de hiç...
Biliyorum, sizinki de...
Kimilerine ve hatta büyük çoğunluğa göre
Patronlar bizim yüzümüzden atıyormuş işçileri...
Ve gene
Biz daha ucuza çalıştığımız için düşüyormuş ücretleri.
Sanki biz ucuza çalışmaya çok “can atıyormuşuz” gibi.

Bilirsiniz;
Açlığın acımasız elleri
Gelip yapıştığında boğazınıza,
Aç bırakmaktansa çocuklarınızı
Değil ucuza çalışmak,
Canınızı vermeye bile razı gelirsiniz.
Ve hatta belki,
“Kriz onların yüzünden çıktı” diyenlerin bile vardır.
Bizmişiz gibi sanki bütün bu musibetlerin sebebi.
Fakat
Bilmiyor büyük çoğunluk;
Nasıl da fırsatçı olduğunu ticaret erbabının,
Ve patronların sizin memleketinizde...
Aynı, bizim memleketimizde
Ve
Bütün dünyada olduğu gibi.

Yani Şimdi meselâ,
“Biz” mi demiŐiz “hesapsızca arttırın kiraları” diye
Fırsatçı ev sahiplerine?
Sanki o evlerde, biz
Daha pahalıya oturmuyormuŐuz gibi.
Hem de
Daha ucuza alıŐtırıldıđımız halde.
“Biz” mi istemiŐiz meselâ
Patronlardan dűŐürmelerini ücretleri?
“Biz” mi demiŐiz atın diye sokağa işçileri?
Yani Şimdi “bizim” yüzümüzden mi
İŞsizlik varsa sizin memleketinizde,
Aynı bizim memleketimizde
Ve bűtűn dűnyada olduđu gibi?

Yani yoksulsa insanlar ve açsa...
İşsizlik yok muydu yani
Sizin buralarda “biz” gelmeden önce?
Patronlarınız işten atmaz mıydı işçileri?
Yoksul değil miydiniz bizim gibi,
Hem de yor yoksul değil miydiniz biz gelmeden önce de?
Peki,
Bizim memleketimizdeki açlık kimin yüzünden?
İşsizlik,
Evsizlik,
Geleceksizlik...

Peki, biz kimi suçlayalım
Attığı için patronlar bizi işten?
Ve doymadığımız,
Ve sürüldüğümüz için memleketimizden.
Ve onurumuz
Lime lime edilerek alındığı için ellerimizden.
Belki de, kimilerine göre keyfimizden!
Peki ya Amerika'daki,
Afrika'daki,
Avrupa'daki işçiler neden atılırlar işlerinden?
Neden doymazlar? Sebebi kim?
Ve bütün dünyada,
Neden sürülürler oradan oraya yoksullar?
Savaş, ölüm, sefalet, kimin yüzünden?

Ben Muhammed Aden;
İstemedem girdim hayatınıza, biliyorum...
Ne siz,
Ne de ben, istemedem...
Ne isterim işinden olsun herhangi biriniz,
Ne de, kimsenin çocuğu aç kalsın benim yüzümden.
Ama isterim,
Hem de çok isterim
Hepimizin karnının ortak bir kazandan doymasını,
Ve bütün dünyanın
Hepimizin ortak vatani olmasını.